

ACȚIUNEA ROMÂNEASCĂ

ORGANUL OFICIAL AL „ACȚIUNEI ROMÂNEȘTI“

Redactor-Responsabil: DR. VALERIU POP	:: :: APARE DE DOUĂ ORI PE LUNĂ :: ::	Secretar de Redacție: IOAN ISTRATE
---	---------------------------------------	--

Cuvântul Acțiunii Românești către cetitor

In ziua de 7 Iunie a anului trecut 19 intelectuali români din Cluj: profesori, avocați, medici, asistenți și studenți, au dat ființă unei organizații pe care au numit-o: „Acțiunea Românească“.

Două cauze ne-au determinat a lua această inițiativă:

1. Inerția, nesocolința și egoismul îngust al acelor elemente românești mici la suflet, cari nu numai că rămân indiferente față de toate problemele de ordin general, dar cari prin vorbele și faptele lor condamnabile, prin lipsa de scrupul și alegerea mijloacelor pentru satisfacerea vanității și lăcomiei lor, întovărășindu-se uneori și cu dușmanii din năuntru și din afară ai neamului nostru, defăimează numele de român și primejduesc interesele superioare ale Statului;

2. Tendința de expansiune politică, economică și culturală manifestată în detrimentul unității politice, economice și culturale-naționale a acestui Stat, de către elementele străine de rassa noastră și de către acele, cari prin o asimilare numai exterioară, dar nu și sufletească pretind a fi devenite românești. Aceste elemente — în cursul timpului — favorizate de o politică ocrotitoare — dușmănoasă nouă — parte favorizate de un instinct specific, diametral opus firii generoase creștinești a neamului nostru au ajuns la o superioritate economică și prin ea și la o superioritate culturală față de noi, superioritate ce nu poate fi în concordanță cu interesele generale ale noului Stat.

Programul de muncă și de luptă al Acțiunii Românești a fost și este urmarea firească a acestor cauze determinante :

I.

Pentru ridicarea vigoarei, conștiinței și demnității naționale, vom chema toate forțele naționale românești la o muncă intensă și stăruitoare, luând inițiativa chiar și în acele cazuri, în care factorii oficiali nu

au curajul sau mijloacele necesare și vom lupta pentru reducerea puterii economice, culturale și politice a elementului străin, în special al celui evreesc, la o justă porție.

II.

Vom lupta pentru aducerea la o conștiință a demnității naționale mai curate și mai adânci, pentru îndrumarea la muncă onestă, sau apoi pentru boicotarea și chiar nimicirea morală a acelor elemente cari, căzute pradă fie unui pesimism nejustificabil, fie unui egoism excesiv, săvârșesc prin felul lor de a munci și a se manifesta astfel de acte, cari desonorează numele de român și împiedecă refacerea mai grabnică — economică și morală — a Țării noastre.

Puși în fața acestui mare și vast program de naționalism intransigent, ne-am dat seama și suntem conștii că realizarea lui depinde de o opinie publică lămurită și organizată. O mână de oameni fie ea cât de entuziastă, cât de talentată, este insuficientă pentru a clădi din temelie noul Stat. Opinia publică astăzi inexistentă trebuie creată, masele mari ale poporului nostru zăpăcite și induse în eroare în mod conștient de o presă în general fără scrupul și cu vădite tendințe subversive și de desagregare socială și națională trebuiesc lămurite asupra primejdiilor ce ne amenință, toate elementele sănătoase ale neamului românesc trebuiesc organizate serios și temeinic, pentru a da naștere unui curent puternic, iresistibil de refacere națională și morală, curent în fața căruia să se năruie și uneltirile dușmănoase străine și complicitatea propriilor conaționali puși conștient sau inconștient în slujba unor interese străine.

Cu multă însuflețire, însă modeste mijloace materiale ne-am pus la muncă. Am finit o serie de întruniri în Cluj, Târgu-Mureș, Oradea-Mare, Turda, Beiuș și Zălau. Mulțimea celor ce au participat la aceste întruniri, aprobarea frenetică, fără rezervă a ideilor expuse de Acțiunea Românească, ne-au întărit convingerea că neamul nostru este conștiu de situația plină de pri-

mejdii, în care se găsește și este hotărât a se pune în serviciul desăvârșirii idealului național.

Propaganda la sate am făcut-o prin membrii-studenți ai organizației noastre, cari au făcut servicii însemnate cauzei naționale prin luminarea țăranimei și culegerea atâtor date statistice de importanță covârșitoare.

Mișcarea națională ce prinde tot mai adânci rădăcini la intelectuali și masele mari ale poporului românesc, reclamă imperios unirea tuturor forțelor vii ale neamului în lupta ce se dă pentru biruința finală. Nu putem admite sub nici un cuvânt fărâmițarea curentului naționalist în organizațiuni aparte fără o strânsă colaborare a tuturor pentru binele comun al Țării și Națiunii. În fața acestei inexorabile necesități trebuie să dispară orice alte considerente. Iată de ce am întins mâna tuturor organizațiilor cu caracter național, în special însă Ligii Apărării Naționale de sub conducerea dlui A. C. Cuza. Suntem mândri a constata că bazele unei strânse colaborări sunt puse, baze ce cât mai curând ne vor ajuta a deveni un trup și un suflet.

„Acțiunea Românească” s'a lipsit până astăzi de o puternică armă de propagandă: un organ de publicitate. Puținele ziare cu adevărat românești din când în când ne-au dat posibilitatea să comunicăm cu marele public, însă marea majoritate a ziarelor — cele cu sentimente românești indoeelnice — ne-au combătut fie prin atacuri violente și de reacredință, fie prin complotul tăcerii. A menține această situație ar fi fost dăunător. Nu am cruțat deci nici o jertfă pentru a putea dispune și de arma puternică a unui organ propriu. Modestă ca formă, însă mândră pe independența

sa de a nu servi nici interesele mărunte ale vreunui partid politic, nici pe cele ale internaționalismului fațis, sau deghizat, ci numai interesele vitale ale neamului românesc, revista noastră bilunară se înfățișează marelui public românesc drept un ostaș neclintit al ideilor ce reprezentăm.

În noianul publicațiilor de tot felul având numai haina dar nu și sufletul românesc, revista noastră își va vedea asigurată existența cu concursul tuturor celor buni, cu adevărat iubitori de neam. Avem această credință.

Programul revistei este programul „Acțiunii Românești”. Coloanele acestei reviste vor tâlmăci cititorilor naționalismul intransigent, sănătos, de care trebuie să fie căuzită națiunea românească pentru a desăvârși opera unirii politice și a-și asigura existența ca națiune independentă, stăpână pe destinele sale. Vom face ca acest naționalism curat să pătrundă în inima fiecărui bun român, dornic de a-și vedea neamul înfloritor și respectat. Vom strânge rândurile cititorilor și aderenților noștri într-o falangă temută și gata la orice jertfă pentru păstrarea intactă a patrimoniului național. Vom stăruii neîn etat pentru desăvârșirea acelei colaborări strânse între toate organizațiile naționaliste, care să ducă la o singură organizație mare și puternică.

Cu acelaș entuziasm, însă cu puteri înalte și arme înmulțite pornim la continuarea luptei. Dacă străduințele noastre vor fi dus numai cu un pas înainte curentul naționalist către izbândă, munca noastră își va fi primit cea mai frumoasă răsplată.

COMITETUL CENTRAL

~~BCU Cluj / Central University Library Cluj~~

Jurământul „Acțiunii Românești”

Jur pe Atotputernicul și Atotștiutorul Dumnezeu, că voi îndeplini cu sfințenie și fără preget îndatoririle impuse mie prin Statutul și regulamentele A. R.; jur că în toată activitatea mea publică și particulară mă voi lăsa condus numai de interesele superioare ale neamului românesc; jur că pentru binele Țării și Națiunii voi fi gata oricând la orice jertfă, iar pe dușmanii dinăuntru și dinafară ai Neamului românesc, în special pe jidani îi voi combate cu toate mijloacele și pe toate căile legale.

Așa să-mi ajute Dumnezeu!

Acțiunea românească și minoritățile

de Prof. I. C. Cătuneanu

Faptul istoric de întregire a neamului nostru pune guvernanților români două probleme primordiale:

Cum sporim la maximum de putere și lumină forțele noastre naționale; și care trebuie să fie atitudinea stăpânirii românești față de minorități?

Rezolvirea celei dintâi probleme depinde de munca chibzuită și stăruitoare a diferitelor guverne, ajutate de solidaritatea tuturor Românilor. Ne aflăm în plină desfășurare a acestei activități. Ori cât ar căuta unii interesați să strecoare pesimism în sufletele ofilite în îndoială, trebuie să recunoaștem, că de la Unire până astăzi s'a lucrat în senzul consolidării puterilor noastre. În lumina, ce se desprinde din rezultatele obținute nu lipsesc însă și urâte pete de umbră. Sântem pe calea de a ridica majoritatea zdrobitoare a populației românești la un traiu mai demn, mai bun și mai luminat, la o viață unitar națională prin o serie de reforme cari sânt în curs de executare. Rămâne ca desăvârșirea lor și opera timpului să dea tot belșugul roadelor așteptate. Nu se poate contesta, că prin introducerea votului universal s'a făcut un pas enorm spre emanciparea politică a populației muncitoare, care va profita în întregime de acest progres numai atunci când își va fi făcut educația în viața publică și când politicienii vor trebui să respecte libertatea alegătorilor. Rămâne un adevăr stabilit, că prin inproprietărea în curs, ce nu trebuia să lase nici critici întemeiate nici protestări acute în urma ei, se va ridica la o viață mai îndestulată țaranul român, care până ieri zăcea în sărăcie și întuneric, exploatat de marii proprietari ori și cum s'ar numi ei: domni, magnași sau boeri. Lupta pentru răspândirea luminei prin înființarea de școli, străduințele ce se fac pentru punerea în valoare a bogățiilor noastre naturale fără a se atinge independența economică a României, întocmirea constituției din 1923 cu stabilirea cadrului în care se va săvârși unificarea legislației; toate aceste fapte dovedesc incontestabil că se lucrează spre a se consolida și spori la maximum puterile neamului nostru.

A doua chestiune este: atitudinea statului român față de minorități. Spre a preciza pozițiunea noastră în această problemă, Acțiunea

Românească face deosebirea între minoritățile cari au legături seculare cu acest pământ și minoritatea jidovească, pripășită prin fraudă într'un număr prea mare în ultimii 50 de ani.

Minoritățile cu legături seculare, cari până ieri aveau o situație dominantă sau privilegiată față de populația românească autohtonă, vor trebui să înțeleagă că actuala situațiune politică a României, ieșită din cea mai groaznică conflagrație sângeroasă cunoscută în istorie, s'a clădit pe veșnicie, pentru-că veșnică este dreptatea noastră de bază, consfințită prin sfârșitul războiului mondial. Cu cât vor judeca mai matur și într'un spirit al realității această situație, cu atât vor ajunge mai ușor la convingerea că interesul lor bine cumpănit este de a se identifica cu interesele permanente ale statului român. Din partea noastră s'a făcut dovada că voim să tratăm în deplină egalitate minoritățile alături de populația românească. Constituția din 1923 deschide larg fie cărui cetățean minoritar cadrul vieții noastre naționale sub toate formele și în toate direcțiile, fără nici o restricțiune. Cerem o singură condiție: acea fidelitate neprihănită, care stărpește din sufletul cetățeanului minoritar ori-ce tendință centrifugă și ori-ce încercare de a micșora prestigiul autorității de stat. Credem că interesul bine înțeles și factorul împăciuitoar al vremii vor îndruma minoritățile, legate de veacuri cu acest pământ, pe calea unei depline colaborări sincere cu populația românească autohtonă.

Cu totul în altă situație se află minoritatea jidovească. Evreii nu au legături seculare cu pământul strămoșilor noștri, ei nu l'au muncit din greu și nu au sângerat apărându-l. Ei constituie un element veșnic străin, inasimilabil, dușmănos față de țara unde locuiesc și stăpânit de pofta dominației universale. Jidanii au rămas totdeauna streini printre popoarele cari îi găzduiesc, *pentru-că nu se pot asimila*. Dacă nu s'au putut contopi cu cele-lalte neamuri dela împrăștierea lor în lume timp de 2000 de ani, cum se vor asimila astăzi când toate condițiile vieții publice, financiare, economice promovează interesele rasei lui Israel în detrimentul celorlalte neamuri? Cu cât profită mai mult de acest

concurs de împrejurări favorabile, cu atât Semitul vremurilor noastre își afirmă mai fățiș și mai pretențios solidaritatea lui de rasă față de ceilalți cetățeni. Ori-cine poate constata în România schimbarea dintre Jidanul de înainte de războiu și același Jidan post-belic, îmbogățit, trufaș și chiar amenințător. Istoria dovedește și actualitatea consfințește faptul că Semitul modern ca și strămoșul său antic este incapabil de contopire cu alte neamuri. Asimilare de suprafață, prefăcută, ocazională și interesată, da; sinceră, efectivă, gata să înfrunte toate ispitele, nici-o dată.

Dacă Evreul ar fi numai un element inasimilabil, ar fi destul de antipatic, nu însă periculos. Dar el este însuflețit de veacuri, prin educație talmudică, de ură tainică față de cei ce nu sunt din rasa lui, față de „goi.” În vremuri normale el acumulează și condensează acest sentiment josnic, transmitându-l din generație în generație. Când istoria își grăbește pasul și dă Jidanului ocazia de a-și manifesta hostilitatea, vai de poporul ce se află la strâmtoare! De câteori România a trecut prin preuțări, Evreii din afară, cu cari totdeauna s'au solidarizat cei dinăuntru țării, s'au silit să ne umilească, să ne discrediteze, să ne împună cele mai grele suferinți din care au tras foloase și Jidanii zișii pământeni și cei de peste graniță. Așa au procedat la 1866 amestecându-se în afacerile noastre interne prin fondatorul Alianței Universale israelite, prin Evreul Crémieux, care a pretins Domnitorului Carol să îndepărteze delă putere pe Ion Brătianu, pentru-că acesta în calitate de ministru al țării a avut curajul să apere interesele țării lui.¹⁾ Așa au lucrat în congresul dela Berlin din 1878 prin plenipotențiarul Waddington²⁾ și Lord

¹⁾ A se vedea scrisoarea adresată Domnitorului, unde i-se spune: „*Frappez Brătianu d'une révocation absolue*”; publicată de G. des Mousseaux în opera-i clasică asupra primejdiei jidovești, intitulată: *Le Juif, le Judaïsme et la Judaïsation des peuples chrétiens*. Ed. II. Paris 1886. pag. 424—25.

²⁾ Erau atât de puternici Jidanii atunci în Franța, adică după înfrângerea ce suferise la 1870, încât reprezentantul acestei țări în congresul dela Berlin, plenipotențiarul Waddington nu a găsit să susțină la Congres alte interese ale Franței de cât împământate-

Beaconsfield, ambasadori ai Franței și Marelui-Britanii, amândoi de origine semită. La stabilirea păcii după marele războiu, prin machinațiuni de tot felul influențând și intimidând, Jidanii au isbutit să impună României clauza minorităților, nu pentru a apăra interesele celorlalte minorități, cari pentru ei sunt tot „goi“ uriji și desprețuiți, ci pentru a-și asigura un amestec în afacerile noastre interne ori de câteori vor ridica pretextul, că minoritatea jidovească nu este tratată conform stipulațiunilor încheiate. În timpul ocupației germane instrumentul de opresiune de jaf și batjocorire, ce s'a pus cu satisfacție la dispoziția Neamului cotropitor în contra populației noastre, a fost Evreul perfid și trădător care se încălzise și se îngrășase la sânul României mici. Tot astfel Români de dincoace de Carpați au avut să sufere, sub dominațiunea unguerească, cele mai jignitoare vexațiuni din partea Jidanilor, cari se înfățișau ca cei mai șoviniști Maghiari.

Semitul modern, nu este numai inasimilabil și dușmănos față de cei ce nu sunt din rasa lui, dar caută prin toate mijloacele să pună mâna pe frinele guvernării întregii lumi. Cine pune la îndoială existența acestui ideal, de care Jidovimea actuală se apropie eu pași gigantici, nu are decât să citească „Protocoloalele Ințelepților Sionului“ și atunci va înțelege de unde provine tot răul de

nirea Jidanilor din România, pe când ceilalți colegi ai lui au obținut fiecare câte un sfârșit pentru țara lui: prin plenipotențiarul lor Rusia a câștigat Basarabia, Austro-Ungaria a dobândit Bosnia și Herzegovina, Anglia a luat insula Cipru: numai Franța nu s'a ales cu nimic; așa lucrează funcționarul Jidan, așa zis naturalizat, când sunt în joc interesele rasei lui. Spre a ilustra cum acaparaseră atunci Jidanii puterea în Franța. Invinsă, redând următorul răspuns dat de Gambetta, de origine semită ministrului român care i-s'a plâns de nedreptatea făcută României la 1878 în chestiunea evreiască:

„Amintesc guvernului Dvoastră, că trebuie să se execute; Franța nu va recunoaște independența țării Dvoastre dacă nu acordată drepturi civile tuturor Jidanilor fără nici o distincțiune. Dl Crémieux (alt Jidan) ține la acest punct. Dl Waddington (alt Jidan) a luat la congresul din Berlin inițiativa acestei chestiuni și este vorba de onoarea Franței de a nu lăsa să fie eludată. Eu însuși am dat cuvântul meu lui Crémieux, că îl voi sprijini; așa încât încă odată nu pot dorât să vă cer a vă împlini fără întârziere obligația ce v'ați luat cf. Comte L. de Montesquiou, Notes sur la Roumanie, apărută în 1914 pag. 56.

care suferă lumea mai ales dela terminarea războiului mondial. Marele industriaș american H. Ford într-o carte, care a trecut peste 1 milion de exemplare în Statele-Unite, a demonstrat în mod incontestabil, cum tot ce se petrece astăzi în lume și mai ales în țara lui se săvârșește în conformitate cu punctele programului de distrugere a lumii creștine, coprins în Protocele.

Până la citirea acestei cărți, tradusă în românește, ce nu trebuie să lipsească din casa nici unui bun Român, reproducem un fragment din apelul jidanilor Crémieux și Montefiore, trimes consăngenilor lor de pe întreg globul cu ocazia întemeierii „Alianței israelite universale“, din care apel se luminează și mai bine chestiunea jidovească:

„Naționalitatea noastră este religia părinților noștri și nu recunoaștem alta. Trăim în țări străine și nu ne putem îngriji de interesele vremelnice ale acestor țări, întru cât interesele noastre morale și materiale sunt în primejdie. Religia jidovească trebuie să coprindă într-o zi tot pământul. Creștinismul, dușmanul nostru de veacuri, zdrobit în luptă, este aproape să ingenuche. Pe zi ce trece rețeaua, pe care evreii o aruncă asupra pământului, se va întinde și mărețele profeții ale cărților noastre sfinte se vor îndeplini. Nu este de parte timpul, când toate bogățiile pământului vor fi ale jidovilor. O nouă împărăție mesianică, un nou Ierusalim trebuie să se ridice în locul celor trei cetăți: a Impăraților, a Papilor și a Patriarhilor“.

Priviți, vă rog, jidovimea de astăzi cu mentalitatea ce i-o fac conducătorii cei mai autorizați, cum dovedește documentul citat; studiați-i metodele destructive preconizate în „Protocoloale“ și aplicate la fiecare pas în multiplele manifestări ale vieții de toate zilele; cântăriți-i întreaga putere a aurului ce a adunat prin speculă în ultimele decenii, stăpânite de cel mai desguștător materialism; cercetați crescându-i influență politică pe care o câștigă zilnic prin cumpărarea tuturor conștiințelor venale și prin falsificarea sistematică a opiniei publice din oficiu presei jidovite; și atunci vă întrebați, domnilor compatrioți, dacă puteți pune pe jidanii dintre Nistru și Tisa pe aceeași treaptă de egalitate cu celelalte minorități. „Acțiunea Românească“ nu poate face această periculoasă confuzie.

I. C. Cătuneanu
Profesor la Universitatea din Cluj.

Un simbol:

Ioan Moța

Cu o lună de zile înainte, toți românii conștiinței din această țară, așteptau plini de infrigurare verdictul de achitare a aceluia ce intruchipa în faptele sale deopotrivă: **acțiunea și caracterul românesc.**

În mijlocul indiferenței generale în noianul de afaceri și permise, între preocupările meschine de toată ziua, Moța a străfulgerat ca o izbucnire de afirmare națională și ca un memento al pedepsei ce nu va întârzia să vină asupra aceluia, ce nu vor să înțeleagă că neamul acesta nu trebuie să piară.

Vestea rezultatului judecății dela București s'a răspândit cu iuțea gândului dela un capăt la altul al țării, întărind pretutindeni încrederea în izbânda finală.

A fost primit apoi în triumf ca un apostol al unei cauze sfinte, în toate locurile pe unde a trecut.

La Orăștie locul său de naștere l-au chemat țărani din jur să vină în satele lor modeste să-l vadă cu costumul de pânză și dimie albă al strămoșilor, să-i simtă suflul românesc și să înțeleagă din el, că sunt și dintr'aceia cari pun mai presus de interesele lor interesele neamului.

Când vor trece anii și vor veni — sperăm cu tot dinadinsul — vremuri mai bune pentru românism, și când se va scrie istoria acestor timpuri de frământare a patimilor și dorințelor de mai bine, locul lui Moța se va putea cu claritate determina: **el este acela care a pus semnul de despărțire între generația matură pornită pe un ogaș dinainte tăiat, și generația tânără, care tocmai stătea gata să-i urmeze.**

Astăzi generația tânără are o clipă de recul gere. De felul cum va ști să-și urmeze un drum nou atârână tocmai reușita izbândeii de mâine. Cavalerismul lui Leonida Vlad este o cheazășie că drumul ales este cel adevărat...

Ioan Istrate

Care este rostul nostru?

Mica Românie era o țară etnicește aproape omogenă, iar instituțiunile sale de stat se găseau în plină dezvoltare înspre a satisface pe deplin exigențele dictate de dimensiunile și situația politico-etnică a țării, unde elementul de origine străină era pe calea asimilării, afară de Jidani. Ege-monia firească a elementului românesc tindea spre o desăvârșită afirmare.

Un popor numai așa își poate afirma conducerea în țara sa, dacă are voința neclintită de a domina și dacă stăpânește arta dominațiunii. Voința de stăpânire emană din conștiința națională și se manifestă prin dispunerea asupra tuturor mijloacelor materiale necesare dominațiunii, precum sunt superioritatea culturală și predominanța economică, ambele întemeiate pe principiul dreptății. Sânguința și conștiinciozitatea fiilor neamului precum și experiența sunt acele căi, pe cari, un popor poate pune stăpânire pe arta dominațiunii.

Precum un cutremur dărâamă și transformă tot ce este operă omenească într'o masă amorfă la fel și războiul mondial, cu zguduirile lui social-etnice a creat în cadrele statelor beligerante o stare mai mult sau mai puțin nelămurită. La noi nu numai că s'au adunat sub acelaș sceptor Români cu diferite mentalități, timbrele tot atâtor stăpâniri, dar au intrat în cadrele comunei patrii elemente etnicește străine dintre cari unele eri încă făceau parte din popoarele dominante, iar altele servesc azi drept întăritură pentru elementele disolvante și periculoase unui stat național. Această achiziție este o puternică piedică în calea dezvoltării noastre naționale.

Stăpânii noștri de eri, atunci *beati posidentes* a tuturor factorilor dominațiunii, ei, sunt azi incapabili de o adaptare sinceră și prezintă o putere centrifugă cu tendința de a restabili trecutul. Au un nivel cultural ridicat și sunt și azi, în părțile alipite, conducătorii vieții economice. Singură baza de drept le lipsește. Elementul disolvant, incapabil de a alcătui stat, stă la pândă, ca în momentul potrivit să ne spulbere, con-topindu-ne în cadrele unei alcătuirii vagi internaționale, nimicindu-ne astfel ca națiune și ca factor de cultură și civilizație.

Și noi Români față de aceste puteri și tendințe oculte cu ce ne alegem? Până când capitalul națio-

nal e în mâna streinilor, până când furiaștii peste noapte dețin industria și comerțul în mâna lor, până când străinul se afirmă culturalicește în țara noastră, până atunci Românul își face datoria, pentru o mizeră retribuțiune primită dela Stat și garantează răbdând foame și zdrenșos ordinea și liniștea minoritarilor evrei, cari sfidându-ne cu toată ura lor de rasă se lăfăiesc într'o bunăstare deadreptul provocatoare. Românul e funcționar, e muncitor cu palma, e soldat și mic agricultor; muncește din greu și trăește prost, iar Evreul e profesionist liber, director de bancă, comerciant, mare industriaș, se bucură de toate roadele acestui pământ și are adevărata putere în Stat.

Dar nu aceasta este menirea unui popor alcătuitor de stat. Iloții nu au format și nici nu au susținut state, istoria nu cunoaște un astfel de caz. Români și-au cucerit patria prin propriile lor forțe și cu imense sacrificii, au dovedit în fața lumii întregi, că nu sunt iloji. Și atunci când am știut învinge pe câmpul de luptă pentru ce fim slugi în propria noastră țară?

Suntem iloji pentru că nici partidele politice, nici guvernele țării, nici chiar societatea românească nu și-au făcut datoria cum trebuie. Partidele politice nu caută sentimente, nu români buni, devotați ci voturi și sprijin discret bănesc pentru propagandă. Lor le este mai scump un partizan străin fățarnic, decât un român de altă credință politică, pe care îl urmăresc până la nimicire. Ori de unde ar veni sprijinul, el este binevenit.

Nu se știesc să aducă orice sacrificii, de orice natură numai numărul aderenților să crească și cheltuielile să le fie acoperite. Nu binele neamului este ținta tendințelor lor, ci puterea. Nu vedem zi de zi cum se întrec partidele politice în cochetarea cu democrația, cu umanitarismul sub care înțeleg favorizarea și sprijinirea chiar a elementului străin, pentru că noi Români între noi nu avem nevoie de „principii“, căci ne leagă ceva mai puternic pe unii de alții, sentimentul dragostei frățești. Iar când partidele politice ajung la putere, atunci intimidăți de câțiva bancheri și „bărbați de stat“ jidani cu un sentiment prea dezvoltat în această direcție îmbucă haina unei ospitalități deadreptul stupide de multeori egale cu trădarea de neam. Dar toți aceștia, partide și guverne, sunt oameni ambițioși și mici la

suflet, cărora numai treaptă le trebuie ca să ajungă pe scară în sus.

Mai vinovată însă este însăși societatea. În loc să distrugă orice ambițiune politică nechemată, în loc să învețe cu o sete neastâmpărată, în loc să muncească cu sânguința albinelor și solidarizându-se să înlăture tot ce-i stă în calea spre înălțare la ideal, la desăvârșirea individualității naționale, multe figuri triste se găsesc între noi, cari ne transformă cea mai frumoasă epocă din istoria neamului nostru într'o epocă de rușine în fața urmașilor noștri, oferindu-se ca unelte străinilor pentru o bucată de pâine nemuncită. Unii îi susțin pe acești străini cu pretențiile lor obraznice și contrarii legilor țării, alții servesc drept paravane muncii economice febrile, care tinde numai la îmbogățirea de azi pe mâine și la ruinarea conștientă a stăpânirii românești, trădată chiar de iii ei. Iar imensa majoritate, cinstită în suflet, tace, suferă și plânge când nu o vede nimeni.

Această stare nu mai poate dăinui. Societatea românească care are răspunderea în fața istoriei trebuie să arunce dela sine orice resentiment și dușmănie față de frate, să treacă peste orice cadre politice și părăsind această stare tristă de inerție să se solidarizeze și toți împreună să acționeze într'o singură direcție pentru reducerea elementului străin la o justă proporție și depa-razitarea neamului de elementele speculante putrede și corupătoare.

Nu mișcări violente, pentru că un neam nu se poate răsrăti împotriva sa însăși, ci munca solidară și perseverantă ne va asigura triumful. Să alegem întâiu tot ce este român și sănătos, de ce este strein parazit și putred, să ridicăm elementul românesc — ridicându-ne pe noi înși-ne — la o treaptă înaltă culturală, să muncim ca să fim bogați, iar pe străinii venetici și paraziți să-i eliminăm din trupul nostru. Fără nici o ură și fără nici o patimă să acționăm, să calculăm cu mintea clară orice pas, a cărui urmări să ne nizuim a le cunoaște dinainte. Să nu tolerăm nici o altă guvernare decât românească, pricepută și desinteresată. Sa luminăm poporul despre valoarea culturii să infiltrăm în el dragostea de muncă și să-i dăm tot sprijinul intelectual pentru a se putea ridica din muncitorul azi umilit Jidanului, la treapta de cetățean și român conștient de chemarea lui. Să ne sprijinim reciproc unii pe alții nu ca să încura-

jem lenea, ci, dându-ne prilej de muncă să ne oțelim în lupta pentru existență spre a asigura Românului întâietatea în țara lui în proporție cu superioritatea lui numerică.

Să ne facem datoria fiecare, ca să fim demni de increderea fraților noștri, pe care trebuie să o răsplătim cu cel mai bun, ce suntem capabili a produce.

Toate aceste scopuri mărețe nu pot fi atinse decât printr-o organizare

solidă a tuturor bunilor români. Ne trebuie o opinie publică organizată și activă. Peste greutățile începutului am trecut. „Acțiunea Românească“ organizația cetățenească și națională este înfăptuită. Porțile ei pentru toți românii de origine și sentiment sunt deschise, drapelul pe cari sunt înscrise principiile aci expuse așteaptă și chiamă:

Intrați!

Dr. Valeriu Roman.

Ofensiva contra ideii naționale

Războiul mondial deslănțuit la 1914 a fost incontestabil o formidabilă înfrângere a internaționalismului. De unde proletarii din toată lumea orbiți de lozincele marxiste trebuiau să refuze plecarea în război, apărarea patriei și a existenței naționale și prin răsvrătire să întroneze — nu pacea ... ci cărmuirea Socialistă-internațională în frunte cu reprezentanții rasei superioare a lui Isaac Blümchen. Sentimentul național abia înăbușit prin învrăjbirea claselor sociale a izbucnit cu putere elementară distrugând în câteva clipe întregul rezultat al unei munci asidue de câteva decenii. Ideea națională stăpână de a lungul veacului XIX peste destinele Europei, ideea națională ce trecuse din victorie în victorie prin desrobirea națiunilor încătușate sub stăpâniri străine biruise asupra unui nou dușman, care prin deslănțuirea luptei de clasă o amenința cu extirpare.

Dușmanul nu s'a dat învins. Războiul prelungit cu slăbirea resortului moral în sufletul mulțimii, cu cortegiul de mizerii și suferințe inerente unei răfueli mondiale a creat o desorientare generală, o slăbire a rezistenței morale și materiale din sânul fiecărei națiuni, deci o prielnică situațiune pentru reușita unei îndrăsnețe lovituri. Bolșevismul revoluționar intră în scenă. După ce înlătură cu o cruzime barbară tot ce-i stă în cale în Rusia și pune stăpânire pe vastul imperiu al unui popor inert și incapabil de a mai reacționa, armatele roșii mănate de mercenarii chinezi ai tovarășilor Lenin—Trotzki bat la porțile Europei precedați de misionarii propagandiști încărcăți cu aurul imperiului și a tezaurului român.

Bolșevismul s'a lovit însă de zidul de neînving al cătuit din Polonia și România și campionii internaționalei a III-a și-au văzut din nou

speranțele năruite: iubirea de neam nu putea fi ștearsă din sufletele popoarelor abia eliberate.

Ar fi să ne amăgim pe noi înșine, dacă am admite că de astădată biruința a fost complectă și definitivă. Bolșevismul a rămas stăpân pe Rusia și mereu la dispoziția unei puteri oculte, mereu în serviciul combaterii și exterminării ideii naționale.

Rasa ce visează imperiul universal, ce dorește stăpânirea asupra tuturor popoarelor prin desființarea conștiinței și demnității naționale este mult mai dârză, mult mai perseverentă, dispune de mijloace mult mai formidabile, decât să-și plece capul în fața unui insucces vremelnic.

Diriguiitorii luptei contra ideii naționale și-au dat repede seama, că momentul nu a fost prielnic, terenul nu era îndeajuns pregătit și mijloacele întrebuițate nu erau destul de puternice. Lămuriți odată asupra cauzelor eșecului, nu au întârziat o clipă să ia măsurile covenite. Măestria cu care se lucrează, taina ce învâluște pregătirile cu greu ne îngăduie să pătrundem tot, ceace se petrece în jurul nostru. Trei sunt însă armele principale, ce se desprind tot mai clar în fața cercetătorului neobosit, armele ce vor pregăti terenul și vor încerca să smulgă victoria: *liga națiunilor, curentul de așa zisă democratizare și bolșevismul rusesc.*

Liga Națiunilor în mentalitatea maselor seduse este încoronarea păcii prin facerea imposibilă a războaielor viitoare. În realitate liga națiunilor este *negațiunea* deși deghizată însă complectă a *independenței naționale, negațiunea suveranității naționale.* Liga Națiunilor se amestecă și se va amesteca și pe viitor în toate chestiunile interne, va „ocroti“ în numele umanității

toate elementele minoritare iredentiste și subversive, va alimenta toate curentele de dezagregare socială, va încerca să împace toate statele naționale încetul cu ideea unei solidarități internaționale peste interesele vitale naționale — mărunte — în sfârșit va face toate eforturile să ia forma de supra-Stat având în subordine toate statele naționale din Europa și alte continente.

Ca să aibă pe toate statele naționale la discreția sa, Liga Națiunilor încearcă să obțină *desarmarea generală.* Cum nu ar fi simpatică maselor desarmarea, când se cere în numele umanității: nu vor mai fi vărsări de sânge, nu vor mai fi măceluri îngrozitoare, nu vor mai fi câmpii devastate de tranșee și pâlpii de obuze. Toate diferendele se vor tranșa la masa verde în fața unor înalți arbitri, o nouă eră a păcii, a umanității începe, era ce va fi binecuvântată de nepoții și strănepoții noștri. Iar când ideea desarmării genera e prinde tot mai adânci rădăcini, când innuri de slavă se înalță pe coloanele tuturor ziarelor umanitare și democratice, nimeni, aproape nimeni nu se mai întrebă, ce va fi *soarta statelor naționale din Europa desarmate de Liga Națiunilor în fața bolșevismului rusesc înarmat până în dinți?*

Iar Liga Națiunilor împinsă de diriguiitorii oculți ai luptei ce se dă, *va merge înainte fără șovăială pentru a ne lipsi într-o bună zi complect de orice mijloc material de apărare.*

Valul „democrației“ complectează admirabil opera. Adevărata democrație este un bun nestimat al omenirii, în fața căruia ne plecăm capetele; adevărata democrație este cea mai înaltă formă de guvernare. Cât de departe este însă această democrație de pseudo-democrația zilelor noastre, de democrația de tarabă ce cucerește tot mai mult teren. Democrația pusă în practică în mod cinstit ar trebui să potențeze conștiința de sine și demnitatea de popor; democrația zilelor noastre adoarme această conștiință și demnitate. Ideea națională sub regim democratic ar trebui să fie singura călăuză în îndreptarea cărărilor viitorului, democrația de tarabă îi dă însă zilnic asalturi furioase. Orice exces de zel al unui „naționalist“ este anacronism, reacțiune, barbarie și greu păcat contra umanității, toate mărșăveniile și crimile agenților de disoluțiune națională și socială sunt fapte scuzabile *ale unor fanatici*

idealiști. In fața asasinatelor și bombelor se practică complotul tăcerii. Astfel zi de zi se țese o pânză deasă înaintea ochilor mulțimei și mulțimea desorientată nu mai poate deosebi binele de rău, adevărul de minciună.

Intellectualii fără conștiință se vând, cei neprihăniți sunt recrutați prin lingusiri și excitarea vanității, ideologii se prind în mrejele propriilor lor formule. Și astfel ideologul de bună credință dl Herriot, când suferă cea mai înșoșitoare înfrângere în fața finanței internaționale la Londra, intră în Paris ca triumfător slăvit de mulțimea indusă în eroare de falșă doctrină a umanitarismului internațional.

O constatare se impune: pseudo-democrația lucrează pe capete la dezarmarea sufletească a națiunilor.

Iar când Liga națiunilor ne va fi smuls armele din mâini, când democrația interesată va fi zăpăcit complect noroadele gonind din suflete iubirea de neam și țară, dacă va mai fi nevoie, *opera o va desăvârși armata roșie.*

Dl Const. Bacalbașa se plângea în „Adevărul“ de incoherența politiceii englezești de după război, care la Geneva pune la cale desarmarea lumii, iar prin tratatul *anglo-rus procură mijloacele materiale pentru politica agresivă a Sovietelor.* Incoherența este evidentă din punct de vedere al intereselor naționale englezești, însă fapta în sine este cea mai firească și logică urmare a unei politici oculte nemărturisite, care merge cu pași grăbiți spre o apropiată realizare. Capitalismul finanțând comunismul agresiv cu binecuvântarea pacifistului Macdonald, o stranie imperechere; exclusă fără anumite dedesupturi. Totuși lumea adormită de dulcele promisiuni ale păcii eterne nu se alarmează, nici nu se emoționează. Cei interesați veghiază, ca să se treacă repede la ordinea zilei peste acest „fapt divers“.

Ofensiva a început, ea se dă cu inverșunare și poate nu este departe ziua, când se va încerca lovitură decisivă lovitură de grație. Ce va fi rezultatul, Dumnezeu numai îl știe! Noi însă ne ridicăm glasul și avem credința că el nu va răsună în pustiu. Să ne facem datoria fără preget și să contribuim cu toate puterile noastre ca asaltul să se izbească de o națiune românească bine înarmată și insuflită de cel mai curat patriotism și spirit de jertfă!

Dr. Valeriu Pop

Studentimea în mișcarea națională de-acum

de prof. Dr. Iuliu Hațieganu

Studentimea noastră a fost totdeauna deținătoarea avântului patriotic și purtătoarea celor mai curate idealuri naționale. Ea a fost, este și va fi încrederea în prezentul și speranța în viitorul neamului. Această tradiție s'a păstrat din generații în generații.

Se părea, că după înfăptuirea visului nostru milenar, studentimei nu i-a rămas decât datoria cărții. După ce au desemnat cu sângele lor hotarele țării, au schimbat uniforma militară cu cea studentească. Au năvalit cu sete la altarul științei și au început studiul. În acelaș timp însă nu au părăsit postul de sentinelă al tezaurului național recâștigat cu atâta jertfă. Shimbându-se cu toții la acest post de veghe, au constatat că cetatea cucerită este amenințată. După unirea tuturor provinciilor se impunea colaborarea tuturor bărbaților de seamă ai vieții noastre politice. Trebuiau concesii reciproce pentru asigurarea unei grabnice consolidări. Urmează însă guvernarea singuraticelor partide politice, cari privesc problemele vitale ale neamului prin ochelarii strimți ai intereselor mici de partid. Se succedează o serie de guverne și se introduce politicianismul pe toate terenele vieții noastre de Stat.

Cinci ani se perd în frământări sterile fără să se fixeze, care este rostul acestei țări în concertul european și care este țelul și aspirațiile națiunii române în interiorul țării. Se abandonează un program unitar național, care nu poate să fie, decât unul. Se predică zi de zi de pe amvonul umanitarismului falș idei păgubitoare intereselor celor mai elementare naționale. „Poporul român împilat o mie de ani numai astfel este umanitar, dacă tolerează mai departe impilația milenară“ este losinca conducătorilor. În mijlocul acestor lupte politice detestabile se ivește o colectivitate de oameni, dacă e permis să-i numesc așa, cari ascunși sub masca politicianismului își creiază situații cu scopul unic de-a se îmbogăți. Apar pe scenă figuri noi până acum necunoscute, intermediarii, defraudatorii, incendiarii, traficanții de permise. Această grupare, amputată de pe corpul sănătos al neamului nostru, formează o minoritate — *minoritatea ticăloșilor* — care din punct de vedere geografic o găsim dela vama frontierei până

în camera ministrului. Această minoritate este bastardul luptelor politice de până acum.

În toiul luptelor politice s'au deschis larg porțile hotarelor noastre și a intrat tot puhoiul murdar al *jidanilor*. În curs de câțiva ani s'au împopulat orașele noastre cu toată pleava țărilor vecine. România din acest punct de vedere se prezintă, ca și o cloacă a Europei unde toate țările pot să depună murdăria. Acești jidani pripășiți prezintă a doua minoritate, *minoritatea parasitilor* — care sugă sângele neamului nostru. Între minoritatea ticăloșilor și a parasitilor stă, ca factor de legătură o nouă specie — până acum puțin cunoscută — *valahul de casă* — a curților jidovești, care îmbrăcat în toga naționalizării este în serviciul trădării celor mai vitale interese naționale.

Luptele politice, trecerea averilor în mâna ticăloșilor, jidanilor și jidaniților a trezit conștiința națională. Studentimea — inima unei națiuni, a trebuit să reacționeze și reacțiunea nu putea să fie, decât o reacțiune venită la timp. Conracțiuni puternice, bătăi ritmice, ca eliminarea acestor toxice din organismul neamului să se facă cât mai repede. Mișcarea studentească nu se prezintă, ca o mișcare cu caracter religios, ci ca o mișcare națională, care cere purificarea vieții noastre de stat. Ea este o reacțiune fiziologică a corpului național față de invazia masivă a jidanilor și față de disordinea publică. Faptul, că această mișcare s'a primit cu rapiditate de toate păturile societății noastre românești, arată, că este o mișcare de apărare, care însă nu peste mult va trebui să treacă în ofensivă. Studentimea desinteresată, neatinsă încă de miasmele vieții noastre publice, a ridicat stindardul național al unei lupte, care vrea curățirea țării de jidani și jidaniți. Studentimea reacționând la timp a pus în vibrație mișcarea latentă națională. Azi societatea românească se organizează în batalioane spre a lua lupta pentru eliberarea economică. Ca această luptă să reușască este necesar, ca să avem curajul opiniei și să lucrăm în consecință. Mișcarea actuală națională — pusă în mișcare de toată suflarea românească. Toți avem datoria să ne înrolăm sub steagul ideii naționale.

Dacă azi avem o Românie mare, se datorește faptului, că am acționat, cum am simțit. Dacă vrem, ca această Românie să fie a românilor, nu putem stăvili simțimintele. După ce am purtat haina robiei, să îmbrăcăm haina națională și să nu ne acoperim cu haina unui umanitarism fals croit în atelierile jidanilor.

Studentimea română unită sub acelaș steag a pus mai bine problema națională, decât oricare partid politic. „La pușcărie cu românii ticăloși, afară cu jidanii pripășiți.“

Studentimea română va înfăptui acest ideal, dacă va rămânea fidelă acestui drapel și după ce va părăsi băncile universității și nu se va lăsa răpită de valorile păcătoase ale vieții noastre politice și va contribui în mod determinant la realizarea idealului național, dacă va fi element de cohesiune și nu de disensiune. Doresc, ca studentimea — realizatoarea unirii întregii generații tinere de acum să contribuie la înfăptuirea definitivă a unei mișcări naționale unitare a tuturor românilor. *Iuliu Hațiegan*

ARCHIVA DOCUMENTARĂ

Dictatura internațională a jidovismului

Destăinuirile lui N. Leven, unul din fondatorii Alianței israelite universale.

În două tomuri groase de peste 500 pagini fiecare, apărute, primul în 1911, al doilea în 1920, unul din fondatorii *Alianței israelite universale*, N. Leven, sub titlul „Cinquante ans d'histoire“ (1860—1910) face o enarațiune comemorativă asupra organizației jidovești, fondată „pentruca să repare nedreptatea făcută jidanilor prin persecuții seculare. Aceste persecuții — spune autorul — trebuiesc reamintite ca să se poată aprecia importanța sarcinei împrinse de Alianță“.

În consecință un scurt istoric al luptei jidanilor pentru emancipare, începând din primele secole ale creștinismului până după jumătatea secolului trecut, lipsit bineînțeles de obiectivitate, dar cu multe frânturi de mărturisiri, din cari cu atenție se pot reliefa adevăruri necontestabile.

Leven vorbește despre persecuțiile trecutului cu seninătatea omului satisfăcut de strălucirea prezentului. Înșiră fără să se vaite, din când în când se indignează, pentruca să treacă apoi cu iertătoare indulgență peste tot ce s'a întâmplat.

Leven reduce cu îndrăzneala caracteristică rasei jidovești, întreaga evoluție istorică în două linii simple: biserica creștină și iudaismul. Nu vede decât lupta bisericii pentru convertirea jidanilor și rezistența acestora, „cari vedeau în creștinism o deviație dela iudaism“.

Remarcă, nu fără cinică satisfacție cum împrejurările veneau întotdeauna în ajutorul lor, de câte ori se găseau la impasuri grele. Năvălirile barbarilor, husitismul, protestantismul, căderea Constantinopolului sub Turci, Renașterea, Revoluțiile din 1789 și 1848, războaiele,

— am putea continua noi: umanitarismul și bolșevismul, — au fost tot atâtea puncte de întărire a unei dictaturi internaționale pentru poporul ales.

Când nu-i apără împrejurările găsesc (?) oameni, cari să le ia apărarea (Istoria se repetă doar!). Așa Papa Inocențiu al III-lea îi urmărește pentru omorul ritual și imoralitatea Talmudului, demascați de jidanii convertiți, Papa Inocențiu al IV-lea le ia apărarea, declarând ca false aceste păreri; Papa Grigore IX îi expulzează, Papa Grigore X le oferă dreptul de a-se reîntoarce. Interesant de reținut din înlănțuirea faptelor istorice: *De câte ori s'a acordat drepturi jidanilor aceștia au ajuns la o așa de mare dezvoltare încât popoarele și suveranii se vedeau constrânși să-i extermine și să-i ingenunche, după intervale ce începeau dela 2—3 luni, dar nu treceau niciodată peste 10 ani!*

Erau întemeiate oare persecuțiile ce se îndreptau contra jidanilor, și acuzațiile ce li se aduceau în trecut? Să nu ne indignăm împreună cu Leven, ci să utilizăm unul din fragmentele de mărturisire ce'l scapă la pag. 26—27:

„Luther — spune Leven — apără pe jidani în 1523, și se ridică contra persecutorilor lor cu o vehemență care-l făcea să spună: „Dacă aș fi fost jidan și ași fi văzut creștinismul inspirând acte așa de nedrepte, ași fi preferat să fiu un porc decât un creștin“. Dar continuă tot Leven: „*Nouăsprezece ani mai târziu, el ovacă jidanii cu furie.* Merge mai departe decât călugării cei mai feroci, acuză medicii jidani că otrăvesc bolnavii creștini, ridică contra lor tâlharii de drumul

mare (?), cere să fie expulzați și să li se distrugă templele“.

Ce s'a întâmplat oare cu Luther? Ce l-a determinat să-și schimbe atât de fundamental părerile? Răspunsul poate să-l dea prea ușor oricine cunoaște cât de puțin pe jidani.

*

Depe la 1840 jidanii căpătând oarecare stabilitate în Franța, se gândesc să înceapă punerea în aplicare a acelu plan scump tuturor jidanilor: organizația internațională, care să dicteze peste toate statele. „*O organizație — cum spune Leven — care să apere patrimoniul lor comun, iudaismul și să întrebuințeze forța lor colectivă, ca să combată nedreptățile, violențele, opresiunea care apăsa masa jidovească și să schimbe starea sa socială*“.

„Revoluția din 1789 și cea din 1848 — continuă Leven — părea a fi timpul favorabil, proorocit de profeți“. Deci în 1880 ia ființă Alianța izraelită universală. Nici o chestiune jidovească nu se deschide fără ca această organizație să nu ia parte fie pe față, fie prin intrigi și mașinațiuni oculte. Prima intervenție o face pentru omorul ritual din Damasc. Obține judecarea printr'un tribunal de consuli străini, iar pe Sultan reușește să-l convingă să interzică în cuprinsul imperiului otoman, acuzarea de omor ritual.

Un tânăr jidan, Mortara, se creștinează. Alianța izraelită nu poate suporta aceasta. Francisc Goldsmidt intrase în Parlamentul englez, primarul Londrei era jidan, încă trei jidani: Isidor Cohen, Carvallo și Leven se pun pe lucru și chiar în sala primăriei din Londra se ține un mare meeting pentru rejidanirea lui Mortara!

În 1863 intervenții oculte conving pe mareșalul Serrano să permită așezarea jidanilor în Spania, oprită din secolul XV-lea.

În Rusia obțin dela Țar, grațierea unor incendiatori jidani dela Saratov și Minsk prin intermediul ambasadorului rus la Paris, Budberg.

Cantoanele elvețiene se încapătănau să nu permită așezarea jidanilor, deși aceștia invocau (procedeu existent și astăzi) calitatea de *cetățeni francezi de rit mozaic*. Alianța jidovească se dă peste cap, lucrează din toate puterile, (Crémieux ajunsese doar deputat!) și în 1865 guvernul francez impune Elveției, în tratatul de comerț ce încheie în acel an, o *clauză prin care să permită așezarea jidanilor*.

În 1867 Serbia cere evacuarea Belgradului de către trupele turcești. Ocazie binevenită! Marile puteri nu încuviințează cererea decât dacă Serbia va da drepturi jidanilor. Bravul popor sârb a rezistat însă. Și-ne spune Leven — numărul jidanilor a scăzut dela 2000 la cca 1000. (Ce timpuri fericite!)

Autorul trece mai departe în însușirea succeselor Alianței izraelite. La rând vine țărișoara noastră.

Situația jidanilor din România se prezintă cu totul altfel. Cum ne-o spune însuși, după statistica oficială din 1860 numărul jidanilor din Principatele dunărene se urca la 135.000¹⁾.

Țara bogată, perspectivele unui adevărat Paradis se deschideau poporului ales.

De aceea și Leven se ocupă foarte pe larg despre România.

*

Expunerea lui Leven ne dă prilejul să admirăm o întreagă perioadă de rezistență și demnitate națională, care este aceea cuprinsă între anii 1860—1878.²⁾ Alianța izraelită universală, întărită din ce în ce mai mult pe fiecare an³⁾, exercită o puternică presiune asupra principatelor Unite. Guvernele lui Brătianu, Cogălniceanu, Catargi și Boerescu rezistă cu înverșunare.⁴⁾ În 1866 însuși Crémieux vine să pregătească emanciparea jidanilor prin Constituția ce se discuta în Parlament. Mari mișcări de stradă, pe urma cărora „sinagoga cea nouă a fost dărâmată și călcată în picioare”, impun menținerea artic. 7.⁵⁾

La indemnul Alianței, guvernele trimit României o serie de note de protest în termenii cei mai aspri.⁶⁾ Conștienta generație dela sfârșitul secolului trecut a știut să reziste cu

bărbăție în fața tuturor amenințărilor.¹⁾

În 1872 Alianța ține o consfătuire la Berlin în care hotărăște să acționeze mai sever contra României. În 1877 reușește chiar să aranjeze o conferință a Marilor Puteri la Constantinopol, care să impună drepturi pentru jidani din România. Între timp se prepara războiul cu Rusia. Din această cauză Conferința nu are succesul așteptat.

Un an mai târziu se prezintă însă împrejurări și mai favorabile pentru Alianța izraelită universală: Congresul păcii din Berlin.

Pe lângă Congresul din Berlin²⁾ Alianța lucrează ca o putere de sine stătătoare având agenți pe Netter, Kann și Veneziani. Din partea Franței e trimis ca reprezentant jidanul Waddington. Delegații Alianței propun târg lui Cogălniceanu: drepturi jidanilor în schimbul asigurării Basarabiei.³⁾ Pe de altă parte propun acelaș târg ambasadorului rus, singurul care apăra punctul de vedere român în privința jidanilor.⁴⁾

¹⁾ „Sir Francis Goldsmit scria în Iulie 1869 în Ianuarie și Iulie 1870, „că se teme ca guvernul englez să nu fie aproape oboșit de-a face inutile încercări pe lângă România” p. 145 ib.

²⁾ „Odată cu înfiriparea țărilor din Orient, pe care era chemat Congresul s'o facă, trebuia obținută reglementarea situației jidanilor” p. 212.

³⁾ „Părea un moment a fi posibilă o înțelegere cu Cogălniceanu. Cogălniceanu avea un spirit cu totul altfel, din punct de vedere politic, decât Brătianu”.

„Cu harta înainte, desenându-ne cu creionul ceea ce se oleră și ceea ce se dorește, expunându-se chestiunea financiară, toate acestea se făcuseră într'un moment cu o claritate remarcabilă”.

„Această întreținere fu întreruptă de Brătianu, venind să anunțe că Congresul a fixat hotărârile României”. V. p. 232 (Congresul dela Berlin).

⁴⁾ „... cine ar fi crezut?... se reuni întru regimul acestei propuneri (propunerea lui Waddington, pentru drepturile jidanilor din

Dar Alianța e mult mai tare decât s'ar fi crezut. Ca și când aceste nașinații și întreaga propagandă ocultă n'ar fi fost de ajuns, reușește ca Franța să nu ceară altceva la această conferință: decât drepturi pentru jidani din România. (În trecut amintesc că aceiaș manevră s'a repetat și la Conferința de pace din 1918, unde au intervenit personal pentru jidani din România Lloyd George, Wilson și Clemenceau, impunând numai în vederea scopurilor urmărite de jidani, clauza minorităților).

*

Intervențiile și mașinațiunile oculte ale Alianței izraelite universale nu s'au terminat. După ce a asigurat emanciparea jidanilor, scopul său este să pregătească hegemonia desăvârșită a poporului ales. Spațiul restrâns al revistei nu-mi permite să utilizez toate dovezile ce reies în mod incontestabil din însăș destăinuirile lui Leven. Cele arătate mai sus nu constituiesc decât o minimă parte din întreg materialul avut la îndemână. Totuș și din aceste puține fapte arătate, un lucru reiese clar: există într'adevăr o organizație puternică internațională iudeoescă, care pe zi ce trece se întărește tot mai mult și va ajunge la acea stăpânire prezisă de profeții „poporului ales”, dacă în fața realității popoarele creștine nu vor înțelege grozăvia pericolului și nu vor face un suprem efort pentru înfrângerea acestei puteri sanatrice! Cât privește țara noastră acest efort nu poate fi decât eliminarea integrală a elementului evreesc pe cale de măsură legislativă!

Ioan Istrate

România N. tr.) Este adevărat că Rusia nu obținuse încă retrocedarea Basarabiei. Era o altă condiție a independenței române, pe care contele Șuvalov trebuia s'o reamintească Congresului. p. 234.

Ascultați Talmudul :

„Când întâlnești în cale-ți un creștin, salută-l; dar aceasta să o faci numai până ce vei reuși a te emancipa; din dată însă, ce va sosi ora, ca Ovrei să fie ei mai tari, atunci să nu mai suferi pe creștini între voi, nici ca pe locuitori, nici ca pe neguțitori, nici ca pe drumăși. . .”

Așa dar, Talmudul prevede pentru jidani două căi de purtare în privința noastră :

Dacă sunteți mai puternici decât creștinii, exterminați-i;

Dacă sunteți mai slabi decât creștinii, lingușiți-i. . .

Însă, un om mai slab decât mine, pentruca să poată ajunge odată a fi mai tare decât mine, trebuie mai întâi să treacă prin o treaptă de mijloc, în care să fie egal cu mine.

Acuma înțelegeți oare ce vrea să zică a acorda jidanilor drepturile așa numite politice? B. PETRICEICU-HĂJDEU — Talmudul — 1866.

¹⁾ p. 112 V. I. „O statistică oficială din 1860 spune 135.000, o statistică privată din 1861 spune 265.000”.

²⁾ p. 146, V. I: „Din nenorocire, Brătianu nu era decât un vulgar ambițios în serviciul unei oligarhii de negustori. . . Cogălniceanu, aservit, cu mai puțină patimă, dar fără scupule. . . în felul acesta caracterizează Leven pe marii noștri oameni de stat din acel timp.

³⁾ „Alianța există de 10 ani. Constituindu-se a dat judaismului, a cărui împrăștiere era o slăbiciune, organismul a cărui forță. . . p. 171 ib.

⁴⁾ „Oricât de hotărât era guvernul român să înfrunte toate guvernele și părerile națiunilor civilizate, reclamațiile neîncetate îi jenuș și opreau adesea, tot ce putea face, era să lovească să mineze un număr mai mare sau mai mic de persoane; massa izraeliților se păstra” p. 130, V. I

⁵⁾ . . . fiecare din actele sale de persecuție aduce reclamațiile Austriei, Angliei, Franței, Italiei. p. 144.

Se rupe mușamaua?

— In jurul afacerii pașapoartelor —

O afacere urâtă în care sunt implicați mulți oameni cu nume, amenință să ia proporții atât de mari încât cu drept cuvânt pașnicii cetățenii și docilii contribuabili se vor putea întreba: *mai există limită în pofta de îmbogățire fără muncă?*

Generalul Văitoianu, (*Veithofer*) fratele ministrului, Costache Lupu, iratele conducătorului țărănist, Filipovici, Georgescu, mulți alții, toți sub oblăduirea autorităților au mers până ntr'acolo cu lipsa de conștiință, încât nu s'au dat înapoi să extorcheze banul muncit din greu al atâtor bravi țărani români, lăsați literalmente să moară de foame prin porturile Occidentului.

Faptele s'au precipitat atât de surprinzător încât mușamaua tradițională, prea mult întinsă, s'a rupt și cei vinovați au intrat pe mâna justiției. Știm că se va încerca în fel și chip salvarea celor expuși sacrificiului.

Intr'adevăr, cu arestarea celor vinovați, — făcând abstracție dela gestul teatral al „focului de revolver” cu care generalul Văitoianu a încercat să facă un mic divertisment, — avem un început de justiție, dar un început foarte modest. Intoarceți-vă cu gândul, câțiva ani înapoi. Reamintiți-vă mormanele de scrum dela Geagoga și alte părți ale țării, ciocnirile de cale ferată datorite indolenței, fraudele fără sfârșit, întreg convoiul de amintiri rușinoase, și veți recunoaște cât de puțin s'a

avansat pe această cale spinoasă a răspunderilor și pedepselor.

„Afacerea pașapoartelor” este o excrocherie ordinară. Nu mai încapă îndoială că oricât de suspuși ar fi vinovații vor trebui să-și ia pedepsa. Constatăm cu satisfacție atitudinea cinstită a justiției, singura ce ne mai dă încredere, că nu e totul putred în această țară. De aceea așteptăm cu încredere desfășurarea faptelor mult promițătoare în surprinderi și ne manifestăm nădejdea că vor urma la rând în fața judecării nepărtinitoare, toți aceia cari au socotit că este mai comod să faci averi fără muncă, decât să-ți irosești timpul cel mai frumos al vieții pentru o leafă, cinstit câștigată, dar care nu-ți asigură nici strictul necesar traiului de azi pe mâine.

Dar această caracteristică a timpului de după război, această „sete patologică” de îmbogățire, prezintă și alte laturi, încă neluate în considerare.

Când vorbim de vinovați, trebuie să ne gândim la toți vinovații fără deosebire, atât acei cari s'au dedat la fapte mârșave și necinstite, cât și la aceia ce-au tolerat o stare de lucruri anormală și totodată la cei cari au introdus elementul de disoluțiune socială și corupție, atât la noi în țară cât și în alte țări. Despre toți aceștia ne vom ocupa în numerile viitoare. *Ioan Straje*

„Cloaca murdărilor”

În scrisul său viguros și colorat dl profesor Hațiegan, fost Decan al Facultății de medicină din Cluj, indignat de toleranța și venalitatea noastră față de toți veneticii jidani, a numit România mare o „cloacă” în care se îngramadește tot gunoiul semit din acele țări, care înțeleg să-și curețe propria casă.

Pentru cetitorul care ar lua drept o exagerație afirmația universitarului clujan, dăm din miile de cazuri, un exemplu pe care îl publica ziarul „Universul” din 21 Octombrie 1924 cu următorul titlu și coprins:

România

loc de refugiu și îmbogățire pentru cei alungați din alte țări

În toamna anului trecut un anume Moritz, se zice că ar fi inginer de construcții, alungat din Sevadislava Ceho-Slovacia, a ajuns în Turda. Mai întâi singur fără familie, a sondat terenul.

Deși funcționarii noștri, de stat, dorm pe unde găsec, așteptând luni de zile să li se deschidă o cameră întunecoasă, Moritz a doua zi după sosire, a găsit o locuință destul de comodă. Biroul de încuierare de atunci, constituit din nou pe baza cinstei și a refuzului influențelor, aflând de stabilirea în Turda a acestui mosafir nepoftit, a decis evacuarea lui din locuința, ocupată fără știrea biroului de rechiziție, invitându-l pe mosafir să se înapoieze de unde a venit.

Ce s'a întâmplat însă? Moritz, cunoscând cum merg treburile, s'a considerat ca cetățean român! A dat târcoale pe la multele fabrici, împănate de străini, spre a-și găsi ocupație, dar nu i-a reușit. Dar nici ordinul de evacuare și expulzare nu s'a mai executat încredințat că tot el va reuși și-a adus și familia la Turda.

Nici el nu se aștepta poate ca acei cari i-au dat ordinul de evacuare și expulzare, să-l încredințeze cu facerea proiectelor clădirilor școlilor noastre de stat din comunele românești. Cicud, Cristiș, Grebenis, Urea, Sănmărtinul-Deșert, etc... etc.

D. Moritz n'a visat vre-odată că va avea să treacă în automobilul județului alături de cei cari mai înainte semnaseră sentința contro lui, prin satele românești. Mai mult dl Moritz, are biroul tehnic instalat într'una din comunele revizoratului școlar. Iată dar, cum un pripășit în Turda este sprijinit de autorități.

Mai în toate țările Europei se desvoltă un stat puternic și ostil, un stat ce se află într'un continuu război cu toate celelalte și care în multe locuri apasă într'un mod teribil pe cetățeni; acest stat este: **Iudaismul**. Iudaismul, ce formează un stat atât de complect și separat de oricare alt stat, este cu atât mai periculos, cu cât el se bazează *pe ura ce o are Jidanul, în contra întregului gen uman*. Dela un popor, care pe cel mai mizerabil dintre membrii săi îl pune mai presus de toată istoria noastră; dela un popor care s'a aruncat cu tot sufletul în brațele afacerilor mărunte, în brațele samsarlăcului ce irită poftele de câștig, dar omoară orice simțământ nobil; ... dela un popor care în obligațiile și chiar în ideea sa de Dumnezău, respinge dela sine pe oricare altă națiune, ... dela un asemenea popor ce putem aștepta? Toate aceste, nu le puteți nega, le-ați observat dimpreună cu mine, și-apoi tot pronunțați cuvinte de toleranță, umanitate și drepturi cetățenești, ... *nu vă aduceți aminte ce înseamnă un stat în stat?* nu observați cum Jidanii sunt deja cetățenii unui stat mai solid și mai puternic decât toate statele voastre? nu înțelegeți, că de veți acorda Jidanilor drepturi cetățenești în statele voastre, ei vor sdrobi sub picioarele lor pe toți ceilalți cetățeni?! **FICHTE**: „Despre rev. franceză”.

Câteva considerații asupra crizei

Lipsa de numerar. — Manopere jidovești. — Cine amenință cu ruina economică? — Un scriitor german despre falimente. — Secretul îmbogățirii ușoare. — Să tragem învățături.

Citind „anumita presă”, adică presa scrisă de jidani sau jidoviți nu întâlnim de cât plângeri, proteste și chiar amenințări din cauza lipsei de numerar. Fără a mai discuta foloasele recunoscute ale politicii de deflațiune practică actualmente, cea mai bună dovadă că Ministrul de Finanțe, dl. Vintilă Brătianu, se află pe drumul cel bun, este faptul că „anumita presă” îl atacă cu înverșunare.

De câte-ori această presă jidovită critică o măsură cu caracter de interes general — ori care ar fi autorul ei și din ori-ce partid ar face parte —, marele public românesc trebuie să fie convins că acea măsură este luată în folosul obștesc pentru motivul indiscutabil că acerba critică porneste de la cel mai neînduplecat dușman al nostru intern; de câte-ori acest dușman va lăuda prin scrisul său înveninat, să știi iubite cetățean autohton că ni se pregătește un mare neajuns.

Interesele a acaparatorilor jidani

Pentru-ce Evreii atacă politica de deflațiune? Pentru-că lipsește numerarul suficient în comerț, zic ei. Cum jidanii în imensa lor majoritate au acaparat aproape întreg comerțul României, urmează că ei pledează aproape exclusiv pentru cauza lor, când cer neîncetat să se tipărească din nou hârtie-monetă. Preutindeni vorbesc și mai ales scriu despre ruinaerea comerțului prin falimente inevitabile, în hipocrizia ei dovedită „anum ta presă” descrie spectrul falimentului și a urmărilor lui în cele mai negre culori, ca să sperie pe bieții goimi (creștini) și să influențeze — spre a ceda — cercurile românești conducătoare în materie de finanțe. În realitate falimentul pentru negustorul evreu are cu totul altă semnificație și alte urmări, de cât pentru comerciantul creștin.

Adevărata semnificație a falimentului

În această privință vom cita observațiile prețioase ale marelui cunoscător al chestiunii evreești Theodor Fritsch, care studiind-o timp de 30 de ani, a analizat și dus la lumina zilei tactica semită în comerț,

intr-o lucrare vestită scrisă sub pseudonimul Roderich Stoltheim, tradusă în românește sub titlul „Jidani în comerț”, care carte ar trebui să nu lipsească din mâna nici unui comerciant român.

Iată ce spune autorul german (pag. 78—80) despre practica falimentului și cum îl apreciază Evreul:

„Falimentul pentru jidan, nu înseamnă un lucru lipsit de onestitate, ci o simplă nenorocire comercială, care deșteaptă compătimirea amicilor buni, fără a știrbi însă nimic din reputația socială a falitului. Dar concepția jidanilor, că un faliment trebuie privit ca un caz de noroc, care aduce un câștig imbelșugat, nu o cunoaștem numai din revistele umoristice; aceasta nu e numai rezultatul moralei jidovești, ci și a întregii tactice a ființei evreești de comerț. Jidanul știe să-și înceapă meseria de obicei cu bani străini, conform lozincei sale imitate înconștient de nejidani: „creditul este ban gata”; el ia în folosință creditul altor firme și bănci (preferabil nejidovești) la ceea-ce îi vin în ajutor tovarășii săi de rasă, laudându-i priceperea și țaria lui în afaceri. Dacă îi merge bine comerțul și crează un schimb viu și plin de câștig, atunci jidanul își îndeplinește conștiințios îndatoririle, nizuindu-se să se ridice în interior la nivelul unui adevărat comerciant. Dacă însă localul prăvăliei e nefavorabil ales și nu i-se formează o clientelă serioasă, își schimbă tactica: el îndreaptă prăvălia direct spre faliment, dar spre un faliment aducător de foloase.

Manevre comerciale jidovești

Lucrul îi reușește prin următoarea manevră. În urma desfacerii neisbândite, în loc să-și micșoreze comenzile sale, sau să le înceteze cu totul, el tocmai contrar, le sporește. Atâta timp cât mai primește credit îl exploatează după putință. Prin procurare progresivă de mărfuri el vrea să deștepte impresia, că prăvălia sa se află în deplină dezvoltare. El plătește punctuos o parte a mărfurilor primite, ia însă credit încontinuu într-o măsură crescândă; ori el îl primește cu ușurință, căci fur-

nizorul nu voește să și piardă un client atât de bun.

Secretul mărfurilor „eftine”

Mărfurile primite pe credit, jidanul le vinde sub prețul de cumoară, venindu-i în ajutor coreligionarii săi, cari îi cumpără marfa pe un preț de jumătate, revăzând-o în prăvăliile lor proprii eftine, sau furnizându-le din nou mai departe coreligionarilor. Din sumele încasate, concesionarul particular pune o parte la rezervă, iar restul îl folosește ca să facă plățile în rate furnizorului, ca să-și prelungească șarlatania, înșurubând creditul până la ultima treaptă. Dupăce i-a reușit aceasta, găsind jaful destul de rentabil, refuză plățile, însoțind încunoștințarea cu „regretele cele mai profunde, că împrejurările critice și pierderile neprevăzute” nu au adus nici o răsplată întreprinderii înfloritoare. Creditorii găsesc o magazie goală cași cassa de bani.

Nevinovați în fața legilor

Juridicește abia îl poți urmări pe vicleanul patron; cărțile în aparență sunt în ordine: vânzările ieftine sunt justificate prin aceea, că marfa spre a nu ieși din modă a trebuit vândută; sumele mari, introduse în contul cheltuelilor particulare sunt justificate prin luxul mare în întreținerea casei, prin „ținută distinsă” în interesul legăturilor sociale indispensabile; pe scurt: nu-l poți prinde pe acest șarlatan în cursă. În urma unor asemenea întâmplări, creditorii speriați, evită mai todeauna drumul plin de cheltueli la judecătoria, încheind bucuroși o împăcare forțată mai puțin favorabilă lăsându-se mulțumiți cu 25—30% din pretențiile lor. De multeori se înscenează și-o vindere de concurs (faliment) fidelă, care după puțină e prelungită cât se poate mai mult, pentru a fi astfel informată întreaga clientelă despre situație.

Ne oprim aici. Cine cunoaște cât de puțin împrejurările vieții economice poate să-și dea seama, că lucrurile se întâmplă cu riguroasă exactitate. Într'unul din numerele viitoare vom arăta câteva cazuri precise deasemenea „falimente” aranjate chiar în Cluj de negustorii jidani, cari ocrotiți printr-o dispoziție legală binevoitoare au făcut să piardă întreprinderile creștine (multe românești) sume ce se ridică, numai în anii trecuți la câteva zeci de milioane.

Economicus

Slujbașii Statului

Următori drumului nostru, în fiecare număr al revistei vom da o caldă ospitalitate chestiunilor funcționarești.

Este o stare anormală astăzi pentru cei cari duc în spatele lor, mecanismul atât de complicat al Statului.

Când toți veneticii trăesc din belșug în această țară b'necuvântată, funcționarii statului, de mulțori n'au nici pâinea de toate zilele. Această stare de mizerie nu mai poate dăinui. O cer însăș interesele superioare ale Statului și neamului.

Iar s'au pus în mișcare toate categoriile de salariați ai statului, pentru ca stăpânirea să țină seamă la întocmirea noului buget de situația lor jalnică.

În toate țările s'a rezolvat problema salariaților statului după indicele de scumpete a traiului. Numai la noi sunt lăsați să îndure cele mai neînchipuite mizerii, iar pe urma suferințelor funcționarilor se alege în primul rând țara și poporul nostru cu cele mai mari pagube, atât materiale cât mai ales morale. Căci, neajungându-se slujitorii statului cu lefurile după buget, ei sunt siliți să-și caute mijloacele de existență pe căi lăturalnice.

Deaceea numărul funcționarilor necinstiți este foarte mare în țara noastră. Zilnic se descoperă defraudări de milioane din averile țării și cele mai multe jafuri și hoții rămân uedescoperite și nepedepsite. Cât suferă demnitatea statului nostru pe urma funcționarilor abuzivi și jefuitori întrece cu mult pagubele materiale, cari se urcă în fiecare an la miliarde cheltuite fără folos și fără dreaptă justificare.

Toate aceste urmtări rele decurg numai din insuficiența salarizării slujbașilor statului, cari sunt împinși de mizerie la fapte necorecte pentru a-și câștiga mijloacele de existență. Se știe anume cât îi trebuie unui funcționar cu leafă fiscală bugetară, ca să poată duce traiul în vremurile actuale de scumpete. Funcționarul, care înainte de războiu putea trăi cu o sută lei pe lună, astăzi trebuie să cheltuiască de cel puțin patruzeci de ori atâta, adică patru mii lei. Și se presupune că acest slujbaș este începător în cariera lui, om tânăr, fără familie.

Ce trebuie însă să cheltuiască un slujbaș cu vechime, care conduce servicii importante ale statului, fiind și cu familie, având grija gospodăriei sale, să-și crească copiii, să-i îmbrace și să-i întrețină la școală? Omul acesta, gânditu-sa stăpânirea

cu ce trăește? Pe umerii săi sunt grămădite grijile vieții și sarcinile publice, ale țării. El trebuie să reprezinte cu demnitate autoritatea statului. Poate el să facă față îndatoririlor sale de slujbaș superior cu leafa ce primește după buget?

Răspunsul e cuprins în indicele de scumpete a traiului, pe care-l ignorează stăpânirea în chipul cel mai băgubitor pentru interesele țării. Astăzi, mai mult ca oricând, demnitatea statului nostru cere să avem funcționari la adăpost de grijile pâinei de toate zilele, ca să fie feriți de bănuiala, care le apasă greu conștiința, că-și câștigă existența în mod necinstit.

Problema aceasta a funcționarilor o poate stăpânirea ușor rezolva, fără să-și mai încarce bugetul cheltuielilor. E suficient numai să res-

trângă numărul salariaților la strictul necesar, desființând sinecurele și simplificând aparatul de conducere a serviciilor publice, cari în țara noastră s'au înmulțit așa de mult, că s'a produs un amestec ciudat de atribuțiuni, pe urma căruia toți poruncesc și nimeni nu ascultă ordinele.

Este necesar apoi să se aducă o lege pentru stabilirea originii averilor celor îmbogățiți dela război încoaci, pentru a putea fi urmăriti toți cei-ce direct sau indirect au pricinuit statului pagube. Purificându-se funcționăria prin eliminarea elementelor netrebnice și ruinătoare și confiscându-se averile câștigate în paguba statului, s'ar putea strânge fondurile necesare pentru asigurarea unei existențe onorabile slujbașilor cinstiți și de carieră. Viața publică s'ar însănătoși dintr'odată, ca prin farmec, și țara s'ar reface în chip surprinzător, iar stăpânirea, care ar încerca această operă mareață de construcție și regenerare morală, și-ar câștiga merite neperitoare în fața neamului nostru, închiegat astăzi într-o țară mărită, dar amărât din cauza unei rele administrații.

Slujbașii Statului se mișcă într-o direcție sănătoasă. Ei cer dreptul la o viață cinstită și este în interesul superior al țării, ca stăpânirea să le asculte părurile.

Un vechiu funcționar

Fondarea unei universități jidovești Central

Orașul Danzig refuză aprobarea

Se știe că secțiunea culturală a Ligii Națiunilor întrunindu-se sub președinția lui Bergson a hotărât înființarea sub auspiciile acestei societăți a unei universități jidovești în orașul liber Danzig.

După ziarul „Neues Wiener Journal“ reproducem această telegramă:

„Varșovia, (P. T.—A.) Senatul orașului Danzig luând în considerare invitația Comisarului superior al Ligii Națiunilor din Danzig, spre a se pronunța asupra Proiectului relativ la înființarea unei universități jidovești pe teritoriul orașului liber Danzig, a refuzat aprobarea proiectului în interesul menținerii caracterului unitar național al orașului. Senatul a întovărășit răspunsul cu rugămintea sa, ca proiectul să nu mai fie adus în discuție“.

Orașul Danzig așadar, care stă sub directa oblăduire a Ligii Națiunilor nu se intimidează de ce

va spune străinătatea în fața unei asemenea hotărâri.

În combinația celor ce-au pus la cale fondarea acestei fabrici de diplomă cu circulație obligatorie în toate țările, după Danzig ar veni la rând orașul Galați. Presa jidovească sau jidovită dela începutul anului 1923 a și început să facă atmosferă pentru buna primire a acestei idei.

Credem că guvernanzilor României Mari nu le va lipsi curajul, dovedit de statul minuscul al orașului Danzig!

Dar din acestea se mai poate trage de o învățătură: Fiii din neamul ales al lui Israel nu pierd nici o ocazie de a servi cauza folosindu-se de un nume ilustru, din rasa lor: căci după afirmațiile cunoscutului scriitor francez Roger Lambelin (L'impérialisme d'Israël, Paris 1924, pag. 234) Bergson este o mlădiță din neamul ales.

CRONICĂ MĂRUNTĂ

So apropie după amiezele mohorâte, nopțile lungi de iarnă, când intențiile bune se irosesc inevitabil în plictiseală și fumul de țigare al cafenelelor. E o viață românească în acest Cluj românesc, dar nu este viața familiară, cu urme de naivă intimitate, cu interioruri din belșug încălzite, unde la un pahar de ceai ferbinte, sau vin fierț cu piper și cuișoare, să se deslege limbuția și să se lege prietenii. Vezi oamenii grăbiți, pe stradă, la slujbă, în locuri, unde mizeriile mărunte de toată ziua fac pe oameni să se întâlnească. Și-ți face impresia parcă toți ar fi ursuzi și egoiști preocupați de grijile zilei de mâine. Poate să fie cauza acestei stări lipsa și strâmtoarea în care trebuie să trăiască familiile românești din Cluj, în cea mai mare parte de modești funcționari, îngrămădiți în câte o cămăruță două, și acelea câștigate prin bunăvoința biurourilor de rechiziție, sau bacșișului plătit din greu samarului jidan. Dar măntore cu gândul înapoi; nu cu mult, cu 10—15 ani. Nu erau nici pe acele vremuri românii prea bogați. O duceau poate cu mai multe greutate și lipsuri decât acuma. Cu toate acestea cine poate uita „serile de cunoștință” de pe atunci. Cine poate uita „mesele studențești” pe care le aranjau cu atâta gust doamnele române. Nu! Pe acele vremuri nu erau mai mulți bani dar era mai mult suflet.

Aceste gânduri mi-le-a răvășit mai zilele trecute oferta bine calculată a unui restaurator jidan de-a pune la dispoziție hrană — parcă văd înainte resturile unei mese bogate — câtorva studenți lipsiți de strictul necesar.

Și mă întrebam: Oare din „prudenții” buni români, ce se lăfăesc prin consiliile de administrație și cheltuiesc cu întreținerea a câte unui biet cățeluș „de rasă” mai mult decât capătă un funcționar superior din minister, din aceștia oare nu se găsește nici unul să facă sacrificiul eroic de-a da de mâncare unui student român?

Dacă nu din dragoste românească, cel puțin din mândria ca să nu ajungă un român să aștepte bucătura străinului. . .

Ce face dl Rosenthal? Mai bine spus ce face „anumita presă” fără dl Rosenthal? Căci trebuie să știți dl Rosenthal a fost mazilit din postul de mare haham al „presei române”. Dar ce-a greșit „dija” dl Rosenthal? În mare păcat a căzut. La protocoale scrie lămurit: „Nimic nu va putea fi adus la cunoștința lumii fără supravegherea noastră”. Și cum se poate una ca asta? Tot la protocoale se dă soluția: „presa și ziaristica vor fi în mâna guvernământului nostru”. Pentru „guvernământul nostru” al neamului ales a fost un moment de criză „Presă” a murit; „Lupta” a intrat pe mâini de goimi. Dl Rosenthal în loc să pornească ofensivă contra presei creștine n'a avut ceva mai bun de făcut decât să ridice prețul la „Adivor”

și „Dimineața” și după el s'au luat toate ziarele din anumita presă. Bietul domn Rosenthal! Cahalul n'a putut să sufere asemenea neghiobie. E știut doar că marfa proastă și soumpă alungă clienții. Toamă dl Rosenthal să nu știe că principiul jidovesc e în parte contrar? adică *eftin și prost*. Die Rosenthal, începi să poți aspira la indulgență din partea noastră!..

Unul din cei mai buni scriitori ai noștri și unul din cei cari au făcut multe sacrificii, mergând până la jertfirea strictului necesar existenței de toate zilele, pentru apariția excelentei reviste „Gândirea”, dl Cezar Petrescu, publică în ultimul număr al acestei reviste câteva binevenite observații asupra influenței și drămuirii „anumitei prese” în cultura românească. Reținem pentru cititorii noștri aceste câteva rânduri: „E drept, că și așa cum fac „Dimineața” și toate ziarele tipărite în editura „Adevărului”, operă de cultură, e ipocrit și fără suport moral. Când, după învățătura *nu știm cărui neam din Asia Mică* (ba o știm prea bine! N. r.) pui un om sub „herem”, adică li ignorezi existența fiindcă îți displace, deși omul și opera au ființă; cititorul are drept să se îndoiască de valoarea morală a fătărniceii tale dragoste de artă și de scris. Pentru Dimineața, Adevărul, Adevărul literar, Octavian Goga nu există n'a fost ales la Academie, n'a rostit cuvânt de recepție, n'a fost cinstit cu premiul național de poezie. Octavian Goga frește și opera sa, n'au fost desființați cu această critică literară, de ștruț. Metoda însă interesează, fiindcă zugrăvește o mentalitate. Cu această mentalitate, poți face politică literară de cafenea și cultură de suburbie.

Dar nu mai ai drept, să-ți trănbițezi urtușile și să te fâleşti atâta, că le vânzi numai cu trei lei.”

Pentru noi rândurile de mai sus nu spun nimic nou. Le-am reprodus cu mulțumirea ce o are acela, care după ce a strigat ani de-a rândul în pustiu, vede strângându-se rândurile în jurul credințelor sale

Ceeace face anumita presă se datorește unui întreg sistem de sugrumare a culturii naționale și de internaționalizare — sub pretextul unei false democrații — a acestei culturi. Vom mai avea ocazia să revenim asupra acestei chestiuni și să demasăm procedurile *organizate conform unui plan bine stabilit de o putere, care lucrează încă occult*.

Deocamdată ne bucurăm, că scriitorii români — nu numai prin Constituție — încep să-și dea seama de pericolul iudaizării culturii. Când vor lua o atitudine hotărâtă, izbânda deplină nu va mai fi departe.

„Anumita presă”... medicală. Să vedeți Dvoastră stîmăți cititori, că nu este numai o „anumită presă” politică, care să pregătească domnia lui Israel și să tulbure sufletele bie-

ților goimi, ci este și o „anumită presă” medicală, cu scopuri bine definite, deși se ascund sub halatul cu crucea roșie.

După modelul unor dispensare, în care „ieftin” și „discret” se îngrijesc bolile așa zise „lumești”, apar o întreagă serie de reviste de medicină populară, cu sfaturi, cu explicări de boale, reviste cari se adresează familiilor modeste, clasei modeste a sărăcimii orașelor.

Vreți să cunoașteți câteva din revistele acestea? Ascultați: „Sănătatea” (Dr. Sigmand) „Noua Maternitate” (Dr. Sigis. M. Cohl) „Higienea” (Dr. Fischer) „Venera” (Dr. Civici) etc.; toate redactate de jidani.

Vreți poate să aflați chestiunile de știință medicală pe care le desbate. Luăm la întâmplare „Sănătatea”. Articolul de fond se ridică cu indignare contra „demonului urei”, „crizei de locuințe”, „mizeriei sociale”, care a ridicat chestiunea „indesarabiliilor” (cu alte cuvinte asta-i buba!) O mică poezioară ne lămurește asupra scopului revistei: „In creeri lumină, în suflete pace, în inimi iubire, în trupuri sănătate, în viață fericire; în lume armonie, în omenire, omenie”.

Oamenilor sărmani, lipsiți de mijloacele necesare pentru consultarea unui doctor, și cari se îndreaptă cu încredere spre aceste reviste, așteptând un sfat sau o alinare li se răspunde cam în felul următor: 24.466) *Dnei Mama necăjită*: Copilul nu vrea să învețe carte? E copil deștept. E un copil al vremurilor de azi. Ce-i trebuie carte? Câți din arhimilionarii de azi știu carte? Pe copilul dv. viitor de aur, automobile și palate îl așteaptă”.

Înțelegeți perfidia jidovească? Sub pretextul unei pretinse ironii strecoară mamei încredere în lenevia băiatului ei.

Silina n'are să cunoască lucruri mai detaliate despre „moralitatea” și buna credință a jidanilor, n'are decât să citească „Proto-coalele”, pe Henry Ford, sau pe Roderich Stollheim

Persecuția creștinismului în Rusia.

Arhiepiscopul catolic Cieplak, condamnat la moarte de Tribunalul revoluționar a obținut eliberarea sa din închisoarea Moscovei Cu prilejul acesta a apărut la Londra o carte sub titlul „The Bolshevik Persecution of Christianity”. E scrisă de căpitanul Mac Cullagh, singurul jurnalist european, care a putut asista la ședințele faimosului proces. Autorul povestește cu indignare necuviințele președintelui tribunalului, jidanul Kriller, și batjocura îndurată de reprezentantul Vaticanului, căruia nu i s'a permis să împărtășească cu St. Taine pe condamnat. Cartea se ocupă încă cu persecuțiile preoților ortodoksi, arestarea mitropolitului Tihon și procesul celor 54 preoți la Moscova.

Batjocorirea religiei. E vorba tot de comuniștii din poporul ales. Comitetul executiv central din Moscova a hotărât ca pe viitor comuniștii să nu mai serbeze sărbăto-

rile creștinești. Pentru ajungerea acestui scop s'au ținut conferințe cu astfel de subiecte: „Cari sunt originile Paștelor“, „Jos cu vechea credință“, „Paștele noi ale comunismului“, batjocorindu-se religia creștină. S'au introdus șapte sărbători obligatorii reprezentând datele mai însemnate din Revoluția rusă.

Incă un admirator. În colecțiunea „Hommes et Idées“ care apare la Paris, un „rus“ — spune L'Europe Nouvelle — de unde luăm informația, Isaac Don Levin, mare admirator al lui Lenin publică un studiu biografic asupra răposatului dictator al Sovietelor.

O anecdotă. „Tribuna“, ziar independent din Praga publică următoarea anecdotă prin care vrea să demonstreze cât de jidovită este Capitala Ungariei: Un Te-Deum solemn se oficia la catedrala din Budapesta în onoarea Regentului. Nu departe de altar, mareșalul Samuel Hazay, fost ministru, rămăsese adân-

cit într-o profundă meditație. Trebuie știut că Hazay se numea altă dată Kohn și era jidan. (Faptul nu e de mirat. Sunt oameni cari l-au văzut chiar pe Leonard Paukerow, făcându-și cruce, cu prilejul înăvurării Băncii Albina).

Deodată un grup de „redeșteptați“ intră în Biserică strigând: „Afară cu jidanii!“! Ju mătate din cei prezenți părăsesc catedrala, dar Hazay își continuă rugăciunea. Câteva minute mai târziu un alt grup intră și strigă: „Afară și cu jidanii botezați!“! Jumătate din cei rămași pleacă și ei, în timp ce Hazay se face că nu'ntelege. În fine un al treilea grup se adresează direct lui Hazay: „Afară cu toți aceia născuți din tată și mamă jidanii!“! Dar Hazay fără să-și piardă cumpătul, răspunde aceluia ce-l provocase să iasă din biserică: „Mă rog frumos, iu sunt maghiar și creștin adevărat; pot să dovedesc cu documente. Cât privește părinții mei? Părinți n'am; și aceasta pot s'o dovedesc cu documente“...

ȘTIRI, FAPTE & POLEMICI

Revista noastră stă la dispoziția tuturor acelor ce-au de spus o vorbă cinstită românească, de denunțat abuzuri, de desvălulit manopere oculte. Nu numai că vom publica articolele trimise de cititorii noștri, dar chiar facem apel către toți să nu stea la îndoială în fața hârtiei. Pretindem însă ca toate faptele comunicate să fie întemeiate pe documente și dovezi riguros controlat. Numai în felul acesta scrisul nostru va căpăta toată autoritatea ce i-se cuvine.

Manuscrisele și chestiunile privitoare la redacție se vor adresa dlui Ioan Istrate, secretarul de redacție al revistei. Str. Regele Ferdinand Nr. 37.

*

În articole kilometrice, presărate cu totfelul de invective la adresa autorităților românești, „anumita presă“ povestește dramatica asasinare a șase țărani basarabeni. Sezizat de atacurile acestei prese ministerul de interne a ordonat o anchetă. În ziarul „Universul“ găsim cu acest prilej următoarele observații judicioase:

„Până la facerea acestei anchete, avem câteva observațiuni de făcut. Ziarele, care au înregistrat narațiunea locuitorului Filatov din com-

Popușoiu, precum și declarațiunile unui deputat din gruparea țărănistă, în aceeași chestiune, trec cu ușurință peste un fapt important: „cei 7 arestați, care au fost găsiți împușcați lângă com. Benia, au luat parte la rebeliunea organizată de elementele afiliate organizațiilor sovietiste din Basarabia de sud, în complicitate cu bandiții veniți de peste Nistru.“ Sunt cunoscute evenimentele grave petrecute în sudul Basarabiei, când o parte din populația de origine străină și mai cu seamă populația rusă, s'a răsvrătit și a trecut în rândurile năvălitorilor, veniți de peste Nistru săvârșind jafuri și asasinare și terorizând o întreagă regiune.

Cum se explică faptul că aceleași ziare, care protestează împotriva pretinselor asasinare săvârșite în Basarabia de către jandarmi, înainte de a cunoaște rezultatul anchetei ordonate de autoritățile militare și civile, n'au găsit de cuviință să se ocupe și de cei peste 500 de soldați și jandarmi, asasinați în Basarabia, de bolșevici?

Dacă versiunea publicată de aceste ziare, în cazul dela Benia, va fi dovedită exactă, de sigur că vinovații își vor căpăta pedeapsa meritată.“

*

Dl Geo Goldberg milionar american stabilit la Galați, condamnat pentru ultraj adus dlui procuror Cucu, a cerut ministerului de justiție revizuirea procesului său, afirmând că n'ar fi fost judecat în conformitate cu dispozițiunile legale.

Dl procuror Vasiliu însărcinat cu anchetarea cazului, a constatat că într'adevăr dl Goldberg s'a făcut vinovat de de ultraj.

Oricât ar fi de „american“ dacă a fost obrasnic cu autoritatea Statului român, jidanul va trebui să facă lunile de închisoare la cari a fost condamnat.

Reamintim că tot datorită justiției gălățene, jidanul Horia Karp, directorul „Curierului Izraelit“ a fost condamnat pentru calomnie adusă dlui I. Zelea Codreanu, la 6 luni închisoare și 100.000 lei despăgubiri.

*

La Timișoara a avut loc adunarea generală a dentiștilor din Banat și Arad. S'a hotărât fuzionarea celor două cercuri și alegerea unui comitet nou. Au fost proclamați dnii: M. Götzl președinte, Rigo Solomonescu și Iacobi (Arad) vicepreședinți, Iuliu Link secretar, Leo Libmann casier și șase membri.

Cine introduce Numerus Clausus, dlilor „umanitariști“?

*

„Dimineața“ reproduce după un ziar olandez, un interview al actorului Moissi. Reținem pentru cititorii noștri acest pasagiu:

Moissi a povestit apoi cât se lucrează în Rusia pe tărâmul artei, menționând în special o reprezentație a piesei „Der Dybuk“ la teatrul ebraic din Moscova, care a fost pentru dânsul un adevărat eveniment. Rusia, a spus el, e o țară nesfârșit de înzestrată, o țară de posibilități neînchipuite. „Cura neînchipuite!“ cum ar spune eroii lui Caragiale. Inchipuți-vă, conducătorii cușeri ai Rusiei pravoslavice au început să cultive artele!

*

Ca să ilustrăm printr'un exemplu luat la întâmplare, felul cum presa jidovească își informează cititorii, trecând intenționat sub tăcere numele răufăcătorilor din neamul ales reproducem mai jos o informație publicată în „Dimineața“:

„Judecătorul cab. 4 a dat ordonanța definitivă de urmărire prin care trimite arestat în judecata tribunalului Ilfov, pe un cunoscut escroc Mih. Dumitrescu.

Ultima lui ispravă care a determinat arestarea a fost înșelarea unui mare număr de țărani cari veniseră la ministerul de domenii pentru înproprietărire și în fața cărora se dăduse drept inspector agri-ol“.

În aceeași zi „Universul“ aduce aceeași știre. Ascultați care era adevărul:

„Am relatat la vreme despre ingenioasa escrocherie săvârșită săptămâni de-a rândul de Mihail Dumitrescu și Ștefănescu „in tovărășia lui Ițoc Silbermann,” asupra țărănilor aduși de nevoile improprietății prin curtea ministerului de domenii.

Silbermann se posta la ușa principală de intrare și convingea pe sătenii veniți de prețutindeni să facă cereri sau contestații la expropriere și improprietăți, să angajeze în susținerea pretențiilor lor pe un avocat faimos — „foarte priceput în materie”. Mulți s'au lăsat ademniți și duși la faimosul avocat — care era Mihail Dumitrescu, zis Ștefănescu. Aci își deșertau buzunarele cu sume diverse, variind între 900 și 1500 lei, reprezentând acontul asupra onorariului ce se fixase pentru o singură afacere (aceea a locuitorilor din com. Gura Pădinei, jud. Romanai) la 140 mii lei.

*

În momentul când încheiem revista primim știrea că studentul Corneliu Zelea Codreanu a omorât cu un foc de revolver pe fostul prefect de poliție din Iași C. Manciu, rănind în acelaș timp pe inspectorul Closs și Comisarul Hușanu.

Vestea s'a răspândit cu iuteală în orașul nostru producând o vie senzație. Studențimea universitară a făcut Duminică, la orele 12, o manifestație de simpatie studentului Corneliu Zelea Codreanu, trimițându-i o telegamă de solidarizare.

Dna Polixenia Petrescu a cerut Curții de apel S. III. București, anularea actului prin care ar vindé soților Ioil și Sabina Ioil Saba un imobil în București, str. Neva Traian 35, întru cât a fost îndusă în eroare de cumpărători. „Credea că semnează incuviințarea de a trece prin curtea caselor ei, pe un drum determinat și i nu că-și înstrăina avutul. Fără alte comentarii.

*

Dl jude instructor dela cabinetul 2 București, a dat ordonanță definitivă, prin care trimite în judecată pe cunoscuții pungași: Gherasim Ușer Buium, D. vid, Lazarovici, Haim Altermann, Mayer Beckermann și Haim Kaufmann, cari, constituiți în bandă au terorizat vreme de un an încheiat, Capitala, săvârșind 22 spargerii.

Instrucția în urma identificării obiectelor, furate, cu cele descoperite în magazinul unor mari comercianți din Chișinău, — bijuterii Șaja Shil-

pruth Meidraron Wolf — a dispus trimiterea lor în judecată pentru faptul de tănuire.

S'au mai primit plângeri împotriva acestor spărgători semnalând fapte nouă în sarcina lor, dela dnele Maican și Elena Oprescu și dela dl I. Luca Niculescu.

*

Legatiunea Bulgariei din București a trimis spre publicare presei, următorul comunicat:

„În urma unor „informațiuni inexacte” apărute în presa străină cum că în Bulgaria se simte nevoie de medici și că instalarea străinilor medici în Bulgaria fie a practica fie a intra în serviciile publice ar fi liberă. Direcțiunea Generală a sănătății publice din Sofia aduce la cunoștință că deocamdată Bulgaria nu are nevoie de medici străini,

Autorizarea pentru practicarea liberă se dă numai după primirea cetățeniei bulgare și colloquium.”

Ne aducem aminte. Este răspunsul dat știrilor presei din strada Sărindar, care țipa în gura mare „că pe când noi vrem să introducem numerus-clausus, în Bulgaria sunt chemați medicii din alté țări”. Ne cunoaștem doar prea bine marfa. Atât numai, că astazi nimeni nu se mai lasă înșelet: e și veche, e și proastă, e și scumpă!

*

Citim în „Unirea” dela Iași:

Până unde a ajuns — și ca să se vadă până unde încă va mai putea să ajungă — obrăznicia Jidanilor, se poate vedea și din următorul incident de procedură, provocat de apărătorii Jidanilor, în fața Cuței de Apel din București:

„Curtea de Apel S. II, sub președenția dlui I. Manu, a fost pusă eri în fața unui interesant incident ridicat de dl avocat Simionescu.

S'a cerut anume amânarea judecării procesului dlui Adolf Sinigallia, pe motivul că fiind evreu și sărbătorind o zi mare în ritualul mosaic nu-i este îngăduit de religie să se judece nici chiar prin procuratori. Incidentul era bizuit pe o dispoziție a tratatului de pace dela Trianon.

„Curtea a respins incidentul — și în fond a respins și apelul ca ne-sustinut”.

Vă să zică:

Tratatul de la Trianon! Ca „ritualul mosaic” să fie impus Justiției românești!

Acesta este halul la care ne-a adus — notați: abia după un an dela votarea Constituției, național liberale, dela 28 Martie 1923 —

nemernicia „partidelor”. Și ce va fi mâine?

Noi o spunem și nu vom înceta să o repetăm, până când toți Români vor înțelege:

Singurul razim care ni-a mai rămas este astăzi mișcarea pornită de „Liga Apărării Naționale Creștine”.

*

Ministerul instrucțiunii a publicat o statistică cu privire la situațiunea școalelor din Ardeal.

La o populație de 5.114.124 locuitori avem în Ardeal: 3611 școli primare românești, 44 școli medii, 40 licee, 22 școli normale și 10 școli comerciale. Totalul școlilor secundare 116.

Ungurii au: 1669 școli primare, 86 medii, 40 licee, 19 școli normale și 15 școli comerciale. Totalul școlilor secundare 160.

Germanii au: 403 școli primare, 22 școli medii, 18 licee, 3 școli normale, 3 școli comerciale. Totalul școlilor secundare 41.

Alte confesii; 105 școli primare, 4 școli medii, 14 licee.

În total avem în Ardeal 5788 școli primare, 156 școli medii, 97 licee, 44 normale și 29 școli comerciale.

Mai sunt 55 școli primare ale altor confesii.

Totodată „Dimineața” publica următoarea știre:

„La liceele confesionale din Brașov și Blaj s'au înscris un foarte mare număr de elevi minoritari.

Direcțiile liceelor, pentru înlăturarea eventualelor incidente dintre elevi pe chestiuni confesionale, au pus în vedere tuturor elevilor că acei cari vor provoca astfel de incidente vor fi imediat eliminați din aceste școli”.

Cât ne privește, ne-ar interesa mai bine să știm care este procentul acestor elevi minoritari în liceele românești și ce fel de „minoritari” sunt aceștia, când bine vedem că ungerii și sașii au încăodată mai multe școli secundare decât noi.

*

Cu ocazia descoperirii „Afacerii pașapoartelor” în care sunt implicate atâtea personalități cu legătură în lumea politică, subsecretarul de Stat al internelor dl Franasovici și-a tras consecințele „indulgenței” sale, demisionând din înaltul post de sfetnic al Tronului. Reamintim cititorilor, că dl Franasovici e ginerile dlui gen. Vartoianu, (Veithofer) și în acelaș timp binevoitorul protector al jidanilor refugiați din Ucraina. Dsa este autornul acestei faimoase circulaii pe urma cărora au rămas în țară

sute de mii de oaspeți nedorți:

„Aem onoare a vă ruga să binevoii a lua cuvenitele măsuri ca până la noui ordine, evreii ucrainieni, cari trebuiau să părăsească țara până la 31 Decembrie 1923, să fie tolerați a rămâne încă în țară, întrucât Ministerul de Interne a prelungit termenul înăuntrul căruia trebuiau să fie evacuați de către „Uniunea Evreilor Români“ (?!), până la o dată ce vi-se va comunica ulterior.“

*

Ziarele din străinătate sunt pline cu potlogăriile și înșelătoriile „românilor“ plecați să colinde țările. Hula cade pe nedrept asupra numelui de român. În realitate sunt noii cetățeni ai țării noastre, cari se împăunează în străinătate, ca și în interiorul țării de altfel cu porecla de „români.“

La Viena „românul“ Berkovici dă o lovitură de câteva milioane, la Anvers „trei hoți de naționalitate română“ Solomon Leib, Herman Pinku și Itzic Baruch fură blănuri în valoare de sute de mii, la Lyon alt „pravoslavnic“ înșală cu câteva zeci de mii de franci: lista acestor infractori, ce ne discreditează bunul nume nu se mai sfârșește.

În interiorul țării instanțele judecătorești nu mai pot pridi în Basarabia comploturile puse la cale de ei nu se mai termină. Ca dovadă reproducem la întâmplare din corespondențele ziarelor, darea de seamă a unui asemenea complot. Toți din neamul aces:

Autoritățile cu nume la Bălți pe un periculos curier bolșevic Numa Bezredchin (Naum Goldstein), care trecea pentru a treia oară în Basarabia de unde strângea dela organizațiile de spionaj comuniste, informațiuni cu caracter militar.

Deasemenea preda agenților comuniști din Basarabia corespondența comunistă, luând dela aceștia date cu privire la organizarea armatei, dislocări de trupe, etc.

Prin acest periculos curier s'a dat de o întreagă organizație de spionaj la Bălți. El a făcut declarații complete găsindu-se asupra lui documente prețioase. În urma declarațiilor făcute, au fost arestați următorii spioni și bolșevici: Emil Zilberstein, Baespun Sondel, ambii din Bălți, Smit Leibovici din Iași și Iacob Gruspın. Au fost arestați și indivizii Burch și Iancu Zilberstein din Ungheni, cari ajutau curierilor bolșevici să scape din mâna autorităților. Toți au fost înaintați consiliului de război al corpului IV de armată.

Ajutorul fraților din America

Suntem încântați de gestul nobil și frățesc al dlui Petru Florea din Warren, Ohio și al celorlalți frați cari au răspuns la apelul dănsului și ne au trimis abonamente și donațiuni în sumă de Lei 21.500.

Eată câteva cuvinte din cartea cu care dl P. Florea a însoțit cecul trimiș.

Dragă Ne poate Nicolae!

Mie îmi pare bine, că la apelul tău am putut să răspund cu ceva bani, însă îmi pare rău, că nu am trimis cecul direct pe numele tău și de aceea te rog să nu lai în nume de rău, căci eu am crezut ca să nu-ți facem rău...

De „Idea Națională“ după cum mi-ai fost scris și dupăcum scria aceia foaie, credeam că e organul oficios al mișcării studenților din Cluj, însă aflând că e altfel, am schimbat numele după cum ne-ai avizat, deci cartea cu cecul de Lei 21.500 — vine și acum la adresa ta și te rog dă cecul și cartea dlui Rector A. Ciortea să-i shimbe iar banii să-i folosiți pe seama „Acțiunii românești“, dacă aveți vreun ziar sau foaie a Acțiunii vă rog să publicați cu numele pe fiecare cât au donat și la cei care au abonat foaia cu 1 25 dolar.

Dăm aici tabloul donatorilor și al abonaților:

ABONAȚI cu 1 dolar și 25 centime:

CN. Popa, Nițu, Cosma, I. W. Panciu, G. I. Savu, V. Racot, A. Buzdugan, C. Cernat, P. Florea, C. Muntean, I. Haiușiu Surin, I. Mărcuț, D. Oltean, A. Cosma, T. Făgădăriu, P. S. Marta, D. Bogdan, I. Todoran, G. Popa Dicu, G. Orășan, G. Bujor, I. Lazar, N. D. Sibotean, M. Știrbețiu, P. Florea (junior), I. Voina, I. Gav. Popa și I. Constantin.

DONATORI:

Câte 5 dolari: I. Alex. Todoran, Savu M. Ursu, G. Orășan, Costea Muntean, G. Florea, G. I. Savu, Petru S. Marta, Petru Florea.

Câte 3 dolari: P. Orășan.

Câte 2 dolari: Ilie Știrbețiu, Ioan N. Ursu, George Popa Dicu, Petru Popa Dicu.

Câte 1 dolar 50 cent.: Nicolae Achim.

Câte 1 dolar 20 cent.: Alexandru Neagu.

Câte 1 dolar: Ioan N. Albu, Nicolae Mărie, Ioan V. Suci, Ioan

Lazar, D. Oltean, N. Stan, D. Bogdan, Ignat Carașca, Ioan Băicu, Jevedei Joba, Nicolae Vulcu, Teodor Popa, V. Chețan, Nicolae Duma, Nicolae Sibotean, G. Borcoman, Constantin Chernet, G. Anghel Leopa, Eliseu Scheau, I. Haiuș Surin, Adam Ardelean, Ilie Voivod, T. Popa, Nicolae D. Popa, Andrei Botariu, Nicolae Popa Nițu, Alexandru Cosma, Ioan Ilie Timar.

Câte 50 centime: Catalina Catalin, M. Flegeriu, Valeria Bujuleț, Iulian Popa, Elena Mărie, I. Nechiț.

Să știe frații noștri din America, cari ne-au trimis acest ajutor, că cu acesta am pornit foaia noastră și le trimitem mulțumirile și salutul nostru frățesc.

Administrația.

REDAȚIONALE

— În No. 2 al „Acțiunii Românești“ vom publica articole semnate de dnii A. Ciortea, rectorul Academiei de comerț, Aurel Olteanu, prof. C. Sudețeanu, Dr. Groza, I. Șteflea și alții.

— În aceste vremuri de scumpete și lipsă cei mai năpăstuiți sunt slujbașii statului. Incepând cu numărul de față introducem o rubrică fixă intitulată „Pagina funcționarilor“ în care vom publica chestiuni interesând problema funcționărească.

— Putem să aducem la cunoștința cititorilor noștri, că chiar dela primele numere vom aduce revistei importante îmbunătățiri atât ce privește partea redacțională cât și aspectul exterior. Așa de pildă, ne-am asigurat colaborarea excelentului desenator și subtilul artist, care este dl Șerban. Dsa va face revistei o copertă artistică, precum și numeroase deseme și vignete în text.

— Rugăm stăruitor prietenii noștri din provincie să ne trimită corespondențe detaliate asupra celor ce se petrec în orașele lor. Totodată îi rugăm să se intereseze de desfacerea revistei prin depozitari, mai ales acolo unde nu sunt depozitari români. Din experiența altora cunoaștem toate manoperile la cari se dedau străinii ca să gătuască orice producție culturală românească.

— Incepând chiar cu numărul acesta, tipărim una sută *exemplare de lux*, numerotate, pe cari le oferim spre abonare cu 500 lei anual.